

2019. JÚLIUS: A MÁSODIK MÉRFÖLD + „CSUPÁN” NÉHÁNY SZÓ AZ ÖKUMENIZMUSRÓL + BOLDOGOK A BOLDOGTALANOK
+ A KERESZTÉNY ÉS A LELKI ZAVAROK + MINT A SÓ RÁMNICU SÁRATON + MIT JELENT ISTEN HARAGJA?
+ JAMES WHITE + A BŰN ÉS A BŰNÖS TERMÉSZET + A GENETIKÁVAL VIVOTT KÜZDELEM

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYOÍRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVÉLETÉT VÁRÓKNAK

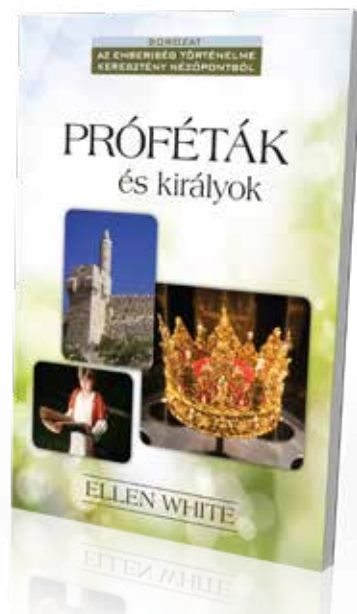

Adventszemle

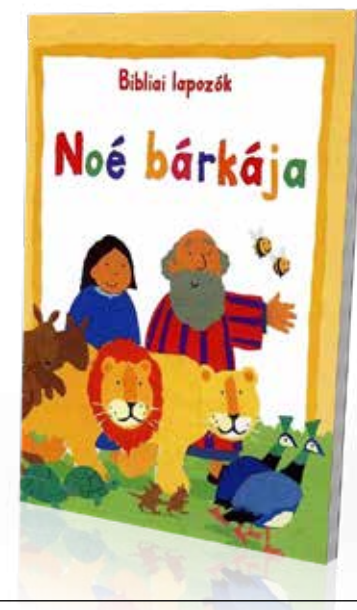
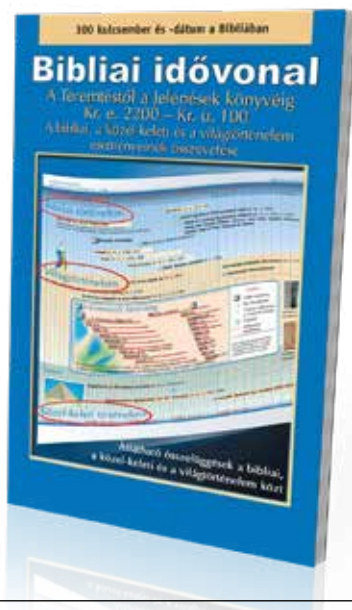
„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

Hiteősítő könyvek az egyház számára

Nagyszerű ajándék gyermekeknek

2019. július. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pirlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különlleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40 ISSN 1842 - 3361

BAJTÁRSAINK, AZ ANGYALOK

„... MERT AZ ÚR ELŐTT NINCS AKADÁLY, HOGY SOK VAGY PEDIG KEVÉS ÁLTAL SZEREZZEN SZABADULÁST” (1SÁM 14:6).

Angyalokkal fogunk lakozni – így képzeljük el az életet az Új Földön. Az angyalok társaságát azonban már most is érezhetjük, itt, a Nagy Küzdelem frontvonalában, ahol a legértékesebb a jelenlétük. Szeretnénk azokhoz tartozni, akikről a Jelenések könyve határozottan kijelenti: „És ők legyőzték azt...” (Jel 12:11).

Dávid lelki barátja, Jonatán, világosságot árasztó személyiségének példamelett egy most, a történelem végső szakaszában alkalmazható biztos stratégiát is ránk hagyott. A „filiszteusok” – az „ellenség” kódolt megnevezése – Saul király idejéhez hasonlóan egyre többen vannak, és egyre jobban fel vannak fegyverkezve. A vasipar monopóliumát birtokolva (1Sám 13:19-22) startból biztosították maguknak az elsőbbséget.

Minél sötétebbek voltak az ellenség által elé vetített kilátások, annál bátrabb volt Jonatán testvérünk hite és támadása. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy barátja (a szolga, „aki az ő fegyverét hordozá” – 1Sám 14:6) még a legkockázatosabb helyzetekben is teljes mértékben bízott benne („ímé én veled leszek kívánságod szerint” – 7. v.). Jonatán nem Saul király fiaként keltett bizalmat, hanem a királyok Királyának fiaként. Kicsiny létszámunkhoz a mi Nagy Parancsnokunk megszámlálhatatlan és legyőzhetetlen bajtársakat küld. Ugye, hogy azonnal köddé válik a filiszteusok összes előnye?

Számunkra, a „filiszteusokkal” vívott küzdelemben állók számára írta Ellen G. White a következő bátorítást: „Isten angyalai harcoltak Jonatán oldalán, és körülötte hulltak a filiszteusok. Nagy rémület vett erőt az ellenség táborán, a harcmezőn és a seregen... Rengett alattuk a föld, mintha lovasok hatalmas serege állna készen körülöttük a harcra. Jonatán és fegyverhordozója, de még a filiszteusok is tudták, hogy az Úr munkálkodik a héberek szabadulása érdekében.” (*Spiritual Gifts*, 4a, 70. o.)

„Jonatánt és kísérlőjét mennyei angyalok védelmezték. Ők hadakoztak mellettük, és hullottak a filiszteusok a fegyvereik alatt. A föld megremegett, mintha harcosok ezrei közeledtek volna. Jonatán tudatára ébredt az isteni segítségnek, de a filiszteusok is észrevették, hogy Izrael Istene hadakozik népéért.” (*Patriárkák és próféták*, 623. o.)

„Bátor cselekedetével pánikot keltett... Az ellenségnek úgy tűnt, hogy több száz harcra kész katonát lát. Mennyei hadsereg mutatkozott meg a filiszteusoknak.” (*Sons and Daughters*, 208. o.)

Az egész Menny mellettünk áll, még ha az egész föld ellenünk is van. A két tábor jól el van határolva egymástól. Jonatán története önvizsgálatra készít: valójában én kinek az oldalán állok? A választóvonalat nem az képezi, hogy zsidó vagyok, avagy filiszteus, hanem az, hogy hiszek-e a Nagy Hősben. Jonatán nem tulajdonította magának a győzelmet, nem független lelkület vezérelte, de kezdeményezését értékelték, és ösztönzőleg hatott a bajtársaira. Egy kérdéssel zárom soraimat: Saul, az édesapja zsidó volt-e, vagy filiszteus? Természetesen zsidó volt, viszont a módszerei gondolkodóba ejtenek. Túl sokat kapkodott. Túlságosan ragaszkodott személyes véleményéhez. Túl kevés szimpátiát táplált bajtársai iránt, éhezettette őket a harcmezőn, miközben még megfelelő fegyverzetük sem volt. És túl könnyen elszakadt Jonatántól.

Tanuljunk meg az angyalok társaságában élni egy örökkévalóságon át, és értékeljük bajtársai jelenlétüket az itt és most zajló küzdelmeinkben! ■

TARTALOM

4 Egyházi esemény

Emanuel Sălăgean
Évzáró ünnepség a cernicai
Adventista Egyetemen

6 Lelkiség

Emilian Niculescu
A második mérföld

10 Ökumenizmus

Mugurel Asaftei
„Csupán” néhány szó
az ökumenizmusról

12 Elmélkedés

Mihail Baciu
Boldogok a boldogtalanok

15 Hitvédelem

Beniamin Lupu
Aurelianus napja és Keresztelő
János feje

16 Tapasztalatok

Gheorghe Popescu
Életem története (2)

18 Keresztény lélektan

Liviu Văduva
A keresztény és a lelki zavarok

20 Megemlékezés

Iffj. Verebi László
Éneklek az Úrnak, mert fenséges Ő!

22 Riport

Daniel Nițulescu
Mint a só Râmnicu Săraton

25 Szövegek és jelentésük

Gabriel Ișvan
Mit jelent Isten haragja?

26 Életrajz

Cristian Trenchea
James White (2)

27 Teológia

Florin Lăiu
A bűn és a bűnös természet

30 Egészség

Peter N. Landless
Zeno L. Charles-Marcel
Küzdelem a genetikával
A genetikával vívott küzdelem
eleve elvesztett csata?

31 Gyermekoldal

Alina Chirileanu
Az Úr Igéjéből

ÉVZÁRÓ ÜNNEPSÉG A CERNICAI ADVENTISTA EGYETEMEN

Június 9-én, vasárnap, a 2019-es tanév évzáró ünnepségének alkalmára ünneplőbe öltözött a cernicai Adventista Kampusz. A végzősök négy különböző intézmény diákjai voltak: az Adventus Egyetem három szakának végzettjei, a dr. Luca Egészségügyi Posztliceális Iskola ballagó diákjai, az Adrews Egyetem (AEÁ) által nyújtott mesteri program teológia szakának, valamint a mexikói Montemorelos Egyetem mesteri programja oktatás és családi tanácsadás szakának végzettjei. Ez alkalomból látogatott hozzánk Raquel Korniejczuk rektorhelyettes, valamint Victor Korniejczuk, a Montemorelos Egyetem távoktatásért felelős igazgatója. A Román Unió részéről jelen volt az elnök, Aurel Neațu lelkipásztor, valamint az oktatásért felelős igazgató, Romică Sârbu lelkipásztor.

A jelenlevők a végzősök jelmondatától ihletve – „... egyek ugyanazon értelemben és ugyanazon véleményben” (1Kor 1:10) – egyesültek a hála gondolataiban és az öröm megtapasztalásában. A program minden egyes pontja örömet, megelégedést, ugyanakkor nosztalgikus

érzéseket keltett a tanárok, diákok, végzősök, szülők és meghívottak szívében. Az áhítatra, a végzősök bemutatására, a kóruszámokra, a diákok nyilatkozataira, a misszióparancs felolvasására, az odaszentelési imára, az évfolyamelsők üzeneteire és a diákok köszönő szavaira szánt idő – a program sok más pontjával együtt – igen hamar eltelt, akár az elmúlt három, négy vagy öt esztendő, amelyet az ifjak a cernicai adventista kampuszban töltöttek. A legnagyobb elégtétel azonban az, hogy szép emlékek és eredmények születtek, és bár a jövő ismeretlen, mégis megteremtheti a diákevek alatt elsajátított ismeretek és tapasztalatok valóra váltásának lehetőségét. Ezt a gondolatot fejezték ki sokan az idei évzáró ünnepség résztvevői közül.

„Hálásak vagyunk Istennek, hogy az idén sokan végeztek mind az Adventus Egyetemen, mind pedig az Egészségügyi Posztliceális Iskolában, de az Andrews (AEÁ) és a Montemorelos (Mexikó) Egyetemen nyújtotta mesteri programokon is. A végzősökkal gyönyörű éveket töltöttünk együtt, és örülünk, hogy fejlődtek, hogy megérték ezt a pillanatot, és kívánjuk, hogy Isten áldása kísérje továbbra is őket mindenben. Hiszem, hogy nagy megvalósítások előtt állnak, mivel lelkiismeretes, szorgalmas nemzedéket alkotnak, készek segíteni és Isten és az embertársak szolgálatába állítani ismereteiket és képességeiket. Minden okunk megvan azt hinni, hogy jó befolyással lesznek ott, ahová majd Isten elhelyezi őket.”

dr. Roxana Paraschiv egyetemi docens,
az Adventus Egyetem rektora

„Örömmel éltem meg minden pillanatot, látva, hogy a diákevek alatt hogyan fejlődik a fiam lelkiileg. Minden elismerésem a tanároké, akik igazgatták lépteit, valamint a kampusz alkalmazottaié, mindenkié, aki támogatta hittapasztalatában, és segítette alaposabban megérteni a mennyei titkokat. Szívesen gondolkodom vissza arra az időre, amikor én is hasonló tapasztalatokat éltem át, és örülök, hogy a mai nemzedéknek ilyen kiváló tanulási feltételek állnak a rendelkezésére, hiszen igencsak jó véleményem van erről a kampuszról.

De ne feledjük, hogy mindig van hová fejlődni. Kívánom az Adventus Egyetemnek, hogy folyamatosan fejlődjön Jézus Urunk visszajöveteléig!”

Virgil Sandu, édesapa

„Mintha csak a tegnap érkeztem volna a kampuszba, és máris mindennek vége. Szép pillanatot töltöttem itt, barátokat szereztem, számos kapcsolódási tevékenységen vettem részt, de különösképpen a missziós tapasztalatokat fogom magammal vinni életem végéig. Hálás vagyok az Adventus Egyetemnek, mivel itt a tanároknak és az adminisztrációs személyzet tagjaiban barátokra, szülőkre és nagyszülőkre leltem, akik mellett álltak, tanácsoltak, bátorítottak. Leginkább az tetszett, hogy itt találtam rá az érdekmentes, szolgálatkész lelkületre.”

Auraș Drăguț, Adventus Egyetem

„Elröppentek az évek, és most, amikor távoznom kell, szomorú vagyok, mint egy kisgyerek, mivel itt találtam rá arra a nyugalomra, bizalomra és támaszra, ami segített megtanulnom az általam választott szakmát, és elérnem életcélelomat. Minden elismerésem e helyért, mivel itt Istenben bíznak az emberek. A világban tévelyegtem, de itt visszataláltam önmagamhoz. Ajánlom minden ifjúnak ezt az iskolát, de főleg azoknak, akiknek még nincs élelcéljuk. Itt kiváló tanárok várják, hogy segíthessenek a fontos dolgok megvalósításában.”

Ștefania Camelia Dinu, dr. Luca Posztliceális Iskola

„Szép volt a mai nap. Diákjaink számára lezárult egy terjedelmes időszak, amely telve volt kihívásokkal, de Isten gondviselésével is. Valóban voltak pillanatok, amikor láthattuk a mennyei kéz munkáját. És bár a dr. Luca Posztliceális Iskolának csupán ez a második végzős évfolyama, sokat várunk tőlük. Jobb és könnyebb volt számunkra a múlt év tapasztalatával rendelkezni, és ha viszagondolunk az első végzős évfolyamra, láthatjuk, hogy magasra emelték a szakmai beteljesülés mércéjét. Szinte mindannyian munkába álltak, némelyek egészségügyi asszisztensként dolgoznak elismert hazai és nemzetközi intézményekben, például a bukaresti Katonai Kórházban. Ez értékelendő! Gratulálunk nekik, és meggyőződésünk, hogy az őket követő végzős társaik is legalább ilyen szintet érnek majd el. Áldott legyen az Úr a kapott támogatásért, és azért, hogy egyre látványosabbá válik a munkánk.”

Claudiu Șerban lelképásztor,
a dr. Luca Posztliceális Iskola igazgatója

Az oktatási munka sosem könnyű, viszont sajátos szépsége van. Különösképpen a vége szép. Ezenfelül mivel a keresztény oktatás Jézus Krisztus példáját követi, olyan szolgálatra készíti fel a diákokat, amely nagyon sok elégtételt szerez, és megízlelteti az örök élet örömét. Az évváró ünnepség teljes terjedelemben megtekinthető az Adventus Egyetem Facebook-oldalán.

Az Adventus Egyetem az egyetlen adventista felsőoktatási intézmény Romániában, amit az ARACIS felmérése alapján akkreditált a román állam. Azok az ifjak, akik az Adventus Egyetemen szeretnének tanulni, jelentkezhetnek a 2019. július 15–22., valamint a szeptember 9–16. között megrendezendő felvételi vizsgára. A dr. Luca Egészségügyi Posztliceális Iskola felvételi vizsgái július 15–22., valamint augusztus 26. és szeptember 6. között lesznek megtartva. További információk a www.uadventus.ro honlapon, vagy a (+40) 21 369 5350-es telefonszámon. ■

**EGY GONDOLAT,
EGY ÉRZÉS
EMANUEL
SALÁGEAN**

Emanuel Sălăgean, az Adventus Egyetem promóciós irodájának vezetője

Fotó: Emanuela Jalbă

A MÁSODIK MÉRFÖLD

„ÉS AKI TÉGED EGY MÉRTFÖLDÚTRA KÉNYSZERÍT, MENJ EL VELE KETTŐRE” (MT 5:41)

„ÉS LŐN, MIKOR ELVÉGEZTE JÉZUS E BESZÉDEKET, ÁLMÉLKODIK VALA A SOKASÁG AZ Ő TANÍTÁSÁN: MERT ÚGY TANÍTJA VALA ŐKET, MINT AKINEK HATALMA VAN, ÉS NEM ÚGY, MINT AZ ÍRÁSTUDÓK.” (MÁTÉ 7:28-29)

Az Üdvözítő szavai a híres „Hegyibeszéd” alkalmával hangzottak el. Bizonyos értelemben ez a prédikáció képezte Jézus nyilvános munkásságának a bevezetését.

A helyes megértés érdekében fontos meghatározunk a Bibliában ennek a prédikációnak a helyét. Elsősorban megállapíthatjuk, hogy az Úr Jézus három és fél éves munkásságának ez az első és legerjedelmesebb prédikációja, ami máris a jelentőségét igazolja. Az evangéliumok szerint voltak hosszabb prédikációk is, amelyek azonban nem lettek feljegyezve a Bibliában.

A keresztény világ nagy része úgy véli, hogy a Hegyibeszéd fontossága abban áll, hogy határvonalat képez az Ó- és az Újtestamentum között: a Megváltó lezárta a mózesi törvények kapuit, és tágra nyitotta az új törvénynek, a kegyelem és a szeretet törvényének felmentő kapuját. Az Ótestamentumban a törvény betöltése volt az üdvösség feltétele – törvény alatt a Tízparancsolatot és a ceremonális törvényeket kell értenünk –, viszont senki sem volt képes azt betölteni. Egyes állítások szerint Jézus azért jött, hogy az ember helyett betöltse a törvényt, hogy majd eltörölje azt, és az üdvösség sokkal könnyebb feltételeit állítsa

fel: „Higgy Jézusban, és üdvözülsz...” És épp ez a hatalmas paradigmaváltás lenne az evangélium „jó híre”.

Valóban nyilvánvaló különbségekre bukkanunk, ha összehasonlítjuk a törvényadás Sínai-hegyi eseményét a Hegyibeszéddel.

A Tízparancsolat elhangzása előtt a jelenlevőknek, nevezetesen Izrael népének több mint három napon át kellett készülniük, meg kellett mosniuk a ruháikat, és meg kellett magukat szentelniük. A hegy lábánál pedig meg volt határozva egy határvonal, amit Mózesen és Áronon kívül senki sem léphetett át. És nem csak a hegyre nem volt szabad felmenni, hanem még a hegyet is tilos volt megérinteni! (2Móz 19).

Ezzel szemben Lukács evangélista leírásából kiderül (6:17-19), hogy a Hegyibeszéd elhangzásakor jelen voltak Izrael különböző tartományainak lakói, ugyanakkor a pogány föníciai tartományok lakosai is, és nem volt szükségük előzetes felkészülésre. Mindenki úgy jött, ahogy volt, és úgy nyert elfogadást, ahogy érkezett. Továbbá semmilyen megszorítás nem korlátozta a tömeg közeledését, nem volt sem kerítés, sem határvonal, mint a Sínai-hegynél. Ellenkezőleg, mindenki arra törekedett, hogy akár meg is érinthesse az Úr Jézust.

A Tízparancsolat elhangzásának hátterében olyan természeti események zajlottak, amelyek hatására a nép olyannyira megrémült és remegett, hogy a Törvény kijelentésének végén (ami nem tarthatott többet öt percnél) mindenki egyöntetűen kérte, hogy az Úr ne szóljon többé hozzájuk, hanem csak Mózes által.

A Hegyibeszéd végén egészen más volt a reakció: „És lőn, mikor elvégezte Jézus e beszédeket, álmélikodik vala a sokaság az ő tanításán: mert úgy tanítja vala őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók” (Mt 7:28-29).

Vajon ezek a különbségek azt a magyarázatot igazolják, hogy Isten Fiaként Jézus örökre bezárta az Ótestamentumnak – a törvény uralmának – kapuit, és tágra nyitotta az Újtestamentumnak, a megmentő Kegyelem uralmának kapuit?

Megszakadt kommunikáció

Ha megfigyeljük, mi volt Isten válasza a nép azon kérésére, hogy többé ne közvetlenül szóljon hozzájuk, hanem csak Mózes által, megállapíthatjuk, hogy az Úr tiszteletben tartotta kérésüket, viszont közölte, hogy a kommunikáció egy bizonyos részét nem Mózes, hanem egy különleges Küldött által fogja elvégezni:

„Az Úr pedig monda nékem: Jól mondták, amit mondtak. Prófétát támasztok nékik az ő atyjukfiai közül, olyat, mint te, és az én ígéimet adom annak szájába, és megmond nékik mindent, amit parancsolok néki” (5Móz 18:17-18).

„Mind aszerint, amint kérted az Úrtól, a te Istenedtől a Hóreben a gyülekezésnek napján, mondván: Ne halljam többé az Úrnak, az én Istenemnek szavát, és ne lássam többé ezt a nagy tüzet, hogy meg ne haljak!” (5Móz 18:16).

Milyen kommunikációra készült Isten az emberiséggel, amely olyannyira fontos volt, hogy még Mózes, „Isten embere” által sem végezhetette el?

Tudjuk, hogy ez a Mózeshez hasonló Próféta maga a Megváltó volt. És mivel már rámutattam, hogy a Hegyibeszéd Jézus egyedüli feljegyzett teljes prédikációja, láthatjuk, hogy ez az a különleges kommunikáció, amelyre az Úr a kivonulás idején utalt (Jézus rámutatott, hogy szavai lényegében az Atya szavai). Ezért semmiképp sem szabad a Tízparancsolat ellentételeként beállítanunk! Úgy kell rá tekintenünk, mint annak kiegészítő elemére. Tulajdonképpen ez a prédikáció a Törvény kijelentésének folytatása, mely egy egészen más vetületet érint. Erre fogunk kitérni az alábbiakban. Viszont ez nem azt jelenti, hogy a Tízparancsolatból bármi is hiányzott volna! Az akkori kijelentés teljes értékű és önmagában eleendő volt.

„Ez ígéket szólá az Úr a ti egész gyülekezeteteknek a hegyen a tűz, a felhő és a homályosság közepéből nagy fennszóval, és **nem többet**; és felírá azokat két kőtáblára, és adá azokat nékem” (5Móz 5:22).

Azonban volt még más közölnivaló is, amire nem Mózes volt felhatalmazva, hanem ugyanaz a Személy, aki a Sínai-hegyen szólt: Isten Fia. Ez által teljesedett a Messiás egyik fontos küldetésére vonatkozó ézsaiási prófécia: „Az Úr igazságáért azt akarta, hogy a törvényt naggyá teszi és dicsőségessé” (Ésa 42:21).

Amennyiben a Hegyibeszédre ebből a szempontból – vagyis a Tízparancsolat kiegészítő mellékleteként – tekintünk és nem annak ellentételeként, sokkal jobban megérthetjük tényleges fontosságát, mélységeit és magaslatait.

A Törvény betűje és lelki vetülete

„Mert tudjuk, hogy a törvény lelki; de én testi vagyok, a bűn alá rekesztve” (Róm 7:14).

A Biblia különbséget tesz a Törvény betűje és lelki vetülete, a Törvény kijelentése és tágabb értelme, vagyis a törvény lelki jellege, le nem írt, de beleértett értelmezése között: „Aki alkalmazhatókká tett minket arra, hogy új szövetség szolgálj legyünk, nem betűé, hanem léleké; mert a betű megöl, a lélek pedig megelevenít” (2Kor 3:6).

Figyeljük meg a Tízparancsolat két vetületét.

Kizárólag a Tízparancsolat kijelentéseit figyelve láthatjuk, hogy a negyedik, illetve az ötödik parancsolat kivételével javarészt tiltásokból áll (mit ne tegyünk). Isten által megvont, változhatatlan határvonalat képez két terület, a jó és a rossz között – éppen ezért adatott erkölcsi Törvényként. És mint ilyen, csak tiltó kifejezések által fogalmazható meg: pontosan ki kell mondania, hogy mi az, ami tilos. Ezzel szemben „hiányzik” belőle a pozitív cselekvés: mi az, amit tenni kell. Ez utóbbi a Törvény lelki jellegét képezi, ez a Törvény lelki vetülete, koronája. Önmagában a NE kifejezés „öl”, mivel a Törvény minden gonosz cselekedetre a halálbüntetést helyezi kilátásba (Róm 6:23).

Alaposabban megvizsgálva az erkölcsi Törvény kinyilatkoztatását, elmondhatjuk, hogy az, aki teljes mértékben betölti a Törvény „betűjét”, az bénult, süket-néma személy, mivel képtelen akár egyetlen parancsolat áthágására is. Sajnos azonban az ilyen ember élő halott. Csakhogy a Törvény illetően betöltése nem elégséges.

Például, a „Ne lopj!” parancsolat rámutat, hogy semmit sem sajátíthatok el törvénytelenül a máséból. Viszont a parancsolat szövege nem tesz említést a pozitív cselekvésről, az embertársak iránti segítőkészségről és odaadásról. Ezt a Törvény lelki vetülete teszi meg.

Ebből megérthetjük, hogy a Törvény „betűje” minden irányból védőkorlattal veszi körül az embert: védi a külső rossztól. Gonosszággal szemben felállított sorompót, rácsot képez, melynek védelmi rendeltetése van. De ha csak kizárólag a Törvény betűjénél maradunk, a tartalom, a Törvény fala által védett belső tér, vagyis a tevékeny, a betöltendő pozitív rész üresen marad. A várfalnak nemcsak az a rendeltetése, hogy megállítsa az ellenség előrenyomulását, hanem az is, hogy védelmezze a bent levő javakat és értékeket, és meg-

A TÖRVÉNY LELKI VETÜLETE EMILIAN NICULESCU

A SÍNAI-HEGYEN AZ
ISTEN FIA ÁLTAL KIJE-
LENTETT TÍZPARANCSCO-
LAT AZ ELSŐ MÉRFÖLD,
ÉS AZ ÓSZÖVETSÉGET
JELKÉPEZI, A HEGYIBE-
SZÉD PEDIG A MÁSODIK
MÉRFÖLD, AMELYET
UGYANAZON MENNYEI
SZEMÉLY, AZ EMBER
FIA NYILATKOZTAT KI,
ÉS AZ ÚJSZÖVETSÉGET
SZIMBOLIZÁLJA.

felelő feltételeket biztosítson a nemes, jóteköny tevékenységek számára. A belső értékek nélküli védőfal értelmetlen, csak áthatolhatatlan, pusztavár, amelyben nincs semmi és senki, amit védeni kellene.

A két mérföld

„És aki téged egy mérföldútra kényszerít, menj el vele kettőre.” (Mt 5:41)

Abban az időben a római mérföld 1478 métert tett ki, ez azonban nem azt jelenti, hogy a második mérföld alatt feltétlenül ugyanekkora távot kell értenünk. Elemezzük kissé a két mérföld közötti különbségeket. Az első mérföld az, amelyet a két fél közötti megállapodás értelmében meg kell tenni. Az első mérföld pontosan lemérhető. Ha a piacon vásárolunk 1 kg lisztet, az eladónak kötelessége 1000 grammot adni, sem többet, sem kevesebbet. De általában még rámér egy kicsit. Ez az a „második mérföld”, amiből annyit mér, amennyit akar. A második mérföld az, ami az EXPRESIS VERBIS kérés nélkül, önkéntesen adatik, és ennek mértéke az illető személytől függ. Lehet rövidebb, de hosszabb is az elsőnél. A második mérföld lényegében az erkölcsi készséget mutatja meg: a lelkiállapotot, a szív készségét. A második mérföld tehát a jellem értékét tárja fel. Ezt a próbatételt alkalmazta Eliézer, amikor megfelelő felelést keresett Izsák számára. Ebben a próbatételben teljesen nyilvánvaló, hogy a második mérföld lehet sokkal hosszabb is az elsőnél (az „adj innom” kérés, majd Rákhel azon készsége, hogy még a tevékenység is inni ad).

A második mérföld az önkéntes cselekedetek két „értelmezésével” bír: egyfelől a fentiekben bemutatott értelmezés – a kértnél többet felkínálni. De van egy másik értelmezése is: mennyiről vagyok kész lemondani, mit vagyok hajlandó feláldozni másokért, vagy különböző nemes célokért, mint például a megbékélésért (Mt 5:40 – alsó és felsőruha).

Tízparancsolat – az első mérföld szempontjából

A Bibliában a Tízparancsolat teljesen sajátos jelleggel bír: Isten előbb kijelentette, majd kőre írta. Mózes azt a feladatot kapta, hogy a kőtáblákat helyezze el a Szentélyben, Izrael népe pedig vállalta, hogy a törvény összes elvárásának eleget tesz.

„Azután vevé a szövetség könyvét, és elolvasá a nép hallatára; azok pedig mondanak: Mindent megteszünk, amit az Úr parancsolt, és engedelmeskedünk” (2Móz 24:7).

A Tízparancsolat kötelező volta nem korlátozódik Izrael népére, mivel a Biblia rámutat, hogy

„ez az embernek fő dolga”. Egy olyan jogi szabályrendszer képez, amely alapján minden ember meg lesz ítélve. Megfigyelhetjük, hogy amennyiben kizárólag a Törvény „betűjére” gondolunk, a Tízparancsolat az első mérföld összes jellemtulajdonságával bír. Lemérhető és pontos: tíz parancsolat. Kijelentéséből egyetlen betűről sem mondhatunk le.

A Törvénynek pontosan ezekre az aspektusaira utalt a Megváltó a Hegyibeszédben: „Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére. Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltssem. Mert bizony mondom néktek, míg az ég és a föld elmúlik, a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik, amíg minden be nem teljesedik. Valaki azért csak egyet is megront e legkisebb parancsolatok közül, és úgy tanítja az embereket, a mennyeknek országában a legkisebb lészen; valaki pedig cselekszi, és úgy tanít, az a mennyeknek országában nagy lészen” (Mt 5:17–19).

Majd rátér a MÁSODIK MÉRFÖLD kérdésére: „Mert mondom néktek, hogy ha a ti igazságotok nem több az írástudók és farizeusok igazságánál, semmiképpen sem mehettek be a mennyeknek országába.” (Mt 5:20)

A farizeusok és az írástudók megálltak a törvény „betűjénél”, a Tízparancsolat kimondottan csak tiltó aspektusánál. Az Úr Jézus azonban a MÁSODIK MÉRFÖLDRŐL kezdett beszélni, ami azonban meghaladta a farizeusok igazságát. Szép sorjában – a VI., VII., VIII. és IX. parancsolatra vonatkozóan – elmagyarázta a Törvény lelki jellegét, majd rátért azokra a pozitív cselekedetekre, amelyeket a törvény szövegéből meg kellett érteniük. Nem elég az, hogy nem lopsz, adakozz is! És ez a teljes, későbbi magyarázat lényegében a Törvény lelki vetületének, a második mérföldnek a felbecsülhetetlen voltát mutatja be, mivel elvezet egészen az Istenéhez hasonló tökéletességig: „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes” (Mt 5:48).

Amint a Tízparancsolat bemutatásában az első mérföld – „az embernek fő dolga” – nem lett az emberre bízva, de még legalább Mózesre sem, ugyanúgy a Törvény lelki vetületének, a második mérföldnek a bemutatása sem bízott az emberre. Ezt csak annak volt joga kijelenteni, aki a Sínai-hegyen a Tízparancsolatot kinyilatkoztatta.

Feltevődik azonban a kérdés: Miért ilyen későn? Miért csupán 1300 év múltán? Nem volt szükség az azonnali kinyilatkoztatásra?

A Tízparancsolat Isten általi kijelentése a Sínai-hegyen nem az első volt az emberhez intézett köz-

„MERT MONDOM NÉKTEK, HOGY HA A TI IGAZSÁGOTOK NEM TÖBB AZ ÍRÁSTUDÓK ÉS FARIZEUSOK IGAZSÁGÁNÁL, SEMMIKÉPPEN SEM MEHETEK BE A MENNYEKNEK ORSZÁGÁBA.” (MÁTÉ 5:20)

lések közül, és hasonlóképpen állnak a dolgok a Törvény lelki vetületével kapcsolatosan is.

Zsoltárok 119:96 versében a zsoltáríró teljes mértékben megértette a Törvény határtalan jellegét, vagyis annak lelki vetületét. Jób is pontosan úgy értette körülbelül 1400 évvel a Hegybeszéd előtt, ahogy azt az Úr Jézus elmagyarázta: „Szövetségre léptem szemeimmel, és hajadonra mit sem ügyeltem” (Jób 31:1).

Még az ifjú Rebeka is arról tett bizonyosságot, hogy ismeri a második mérföldet, Isten törvényének lelki jellegét.

Az ember cselekedeteinek csak akkor lesznek felsőbbrendű indítékai, amikor elkezd megérteni az erkölcsi törvény lelki jellegét, és a második mérföld gyakorlójává válik: többé nem hazudik, nem lop stb., és mindezt nemcsak azért, mert a parancsolat, azaz a Törvény „betűje” tiltja, hanem azért, mert megveti az ilyen cselekedeteket, és az igazságban és a jó cselekedetekben leli gyönyörűségét. A Szentlélek az új szövetség alapján az erkölcsi törvényt beírja az ember elméjébe (értelmi megértést nyer) és szívébe (örömét leli benne). Erre utal Pál apostol is: „Akik felől nyilvánvaló, hogy Krisztusnak a mi szolgálatunk által szerzett levele vagytok, nem tentával, hanem

az élő Isten Lelkével írva; nem kőtáblákra, hanem a szívnek hústábláira. Ilyen bizodal munk pedig Isten iránt a Krisztus által van. Nem mintha magunktól volnánk alkalmasok valamit gondolni, úgy mint magunkból; ellenkezőleg a mi alkalmasok voltunk az Istentől van: aki alkalmasokká tett minket arra, hogy új szövetség szolgái legyünk, nem betűé, hanem léleké; mert a betű megöl, a lélek pedig megelevenít” (2Kor 3:3-6).

Sokan vélekednek úgy, hogy ezek a szövegek a Tízparancsolat hatályon kívüli helyezésére utalnak. Viszont a második mérföld nem létezhet az első nélkül, és a Törvény lelki vetülete sem létezhet a Törvény betűje nélkül. Hiábavaló próbálkozás lenne bárki részéről is csupán a második mérföldet gyakorolni: például jelentős összeggel támogatni a szegényeket, ha különben hazudik és lop, vagy a Tízparancsolat bármelyik parancsolatát áthágja.

Levonhatjuk tehát a következtetést: a Sínai-hegyen az Isten Fia által kijelentett Tízparancsolat az első mérföld, és az Ószövetséget jelképezi, a Hegyibeszéd pedig a második mérföld, amelyet ugyanazon mennyei Személy, az ember Fia nyilatkoztat ki, és az Újszövetséget szimbolizálja. ■

A MÁSODIK MÉRFOLD AZ ÖNKÉNTES CSELEKEDETEK KÉT „ÉRTELMEZÉSÉVEL” BÍR. AZ ELSŐ: A KÉRTNÉL TÖBBET FELKÍNÁLNI. DE VAN EGY MÁSIK ÉRTELMEZÉSE IS: MENYNYIRÓL VAGYOK KÉSZ LEMONDANI, MIT VAGYOK HAJLANDÓ FELÁLDOZNI MÁSOKÉRT, VAGY KÜLÖNBÖZŐ NEMES CÉLOKÉRT, MINT PÉLDÁUL A MEGBÉKÉLÉSÉRT?

Emilian Niculescu, nyugalmazott lelkipásztor

„CSUPÁN” NÉHÁNY SZÓ AZ ÖKUMENIZMUSRÓL

Az ökumenizmus kontextusában a pápa látogatása az ortodox Romániában számos kommentárnak adott helyet. A kereszténység keleti-nyugati tengelyén a XI. században, majd a déli-északi tengely mentén a XVI. században bekövetkezett szakadás számos irányzatot és ágazatot eredményezett, amely némelykor akár vére menő vitába torkollt. A nagy jelentőségű protestáns reformációnak ez esetben nem soroljuk fel a történelmi, gazdasági és társadalmi vetületeit. De vajon még érvényben van? Aktuális-e még? Hogyan kellene viszonyulnunk a történelmi (katolikus vagy ortodox) kereszténységhez? Az alábbiakban megpróbáljuk szemléltetni, mennyire fontos egyetlen nyelvi elem, és milyen mértékben van szükségünk a Szentlélek világosságára azért, hogy megértsük a felmerülő kérdéseket, és helyes álláspontra helyezkedjünk a fontos események közepette.

A. Ismeret „csupán” a különleges kinyilatkoztatás által – vagy a természetes kinyilatkoztatás által is?

1. A Szentírás mint különleges kinyilatkoztatás. Mi is a Biblia? A kérdésre több válasz is adható. A Szentírás Isten kinyilatkoztatása, vagy csak tartalmazza ezt a kinyilatkoztatást? Esetleg emberek bizonyágtétele erről a kinyilatkoztatásról? E kérdések nyomán felvetődik az ihletési idő igencsak terjedelmes témaköre. Egy másik felfogás szerint a Biblia nem mennyei kinyilatkoztatás, hanem teológiai könyv. Azt minden keresztény elismerni, hogy a Biblia nem az égből pottyant le, és nem Isten írta egy mennyei szuper-számítógépen. Nem rövid idő alatt jelent meg befejezett, zárolt iratként, amelyen semmi változtatás nem eszközölhető. Több mint másfél évezred kellett ahhoz, hogy elérje jelenlegi formáját. Emiatt tehát határozott álláspontra van szükség. A reformáció egyháza és a katolikus egyház is vallja, hogy a Biblia mennyei kinyilatkoztatás.

2. A természet mint általános kinyilatkoztatás. Milyen információkat közöl a természet a Teremtőről? Milyen mértékben mutatkozik (még) meg Isten a természet színpadán? A természet teológiája sokkal régebbi, mégis hatalmas szerephez jutott a XVIII. században, a racionalista felvilágosodás korában, amikor is a természet kinyilatkoztatását valósággal „elkobozták” a tudományos kutatások, elszakítva azt a teológiai kinyilatkoztatástól. Itt azon-

ban az érdekel bennünket, hogy miként látják ezt a kérdést a katolikusok és a protestánsok. Mindkét tábor érvényesnek tartja a Szentírás különleges teológiája mellett a természet teológiáját is. A természet teológiája általános kinyilatkoztatást feltételez. Vagyis Isten kinyilatkoztatását a természetben. Felmerül a kérdés: az általános kinyilatkoztatásban ugyanolyan mértékben van szükségünk az ihletésre, mint a különleges kinyilatkoztatásban? És mi az ember szerepe e két területen? A katolicizmus és a protestantizmus is elfogadja a természet általi kinyilatkoztatás elvét.

A fentiekből láthattuk, hogy katolikusok és protestánsok hasonló módon tekintenek az isteni kinyilatkoztatásra. Vagy legalábbis ez a látszat. A kinyilatkoztatás „csupán” isteni tevékenység, vagy az ember értelmi tevékenysége, élettapasztalata, ismeretszomsága, esetleg képességei is közrejátszanak? A kinyilatkoztatás „csak” a Szentírást jelenti, vagy hozzá tartozik a hagyomány, a természet és az emberi tapasztalat is?

Luther nem forradalmár akart lenni, hanem mindössze meg akarta reformálni azt az egyházat, amelyhez tartozott és amelyet szeretett. Nem akart más egyházat vagy vallást, hanem a katolikus vallást akarta megújítani a bibliai elvek alapján. Arra vágyott, amivel az ótestamentumi próféták is megpróbálkoztak: megreformálni a judaizmust, nem pedig új egyházat vagy törvényt létrehozni. A próféták nem fogalmazták át a Sínainál kapott törvényt, hanem koruk sajátosságos pillanataiban ismételtették és alkalmazták azt, noha voltak forradalmárok is közöttük, mint például Jeroboám, aki új vallást talált ki, aminek azonban a bibliai történelemből jól ismerjük a következményeit. Luther és Kálvin is elfogadták a történelmi hagyományokat és a Niceai vagy Khalkédóni Zsinatok határozatait.

B. Megigazulás „csupán” hit által, vagy cselekedetek által is?

Habár a kérdést számos témakörrel összevetethetjük, úgy gondolom, egyikre különösen érdemes odafigyelni: a megváltási tervben a hitnek, vagy a cselekedetnek van (nagyobb) szerepe? Luther számára a „csak hit által” megfogalmazás a protestantizmus alapját képezte, mely nélkül az egyház összeomlik. E kijelentés alapján elemezhető bármelyik egyház, és itt tűnik fel az a pont, ahol elválnak a teológiák útjai.

LUTHER ÉS KÁLVIN IS ELFOGADTÁK A TÖRTÉNELMI HAGYOMÁNYOKAT ÉS A NICEAI VAGY KHALKÉDÓNI ZSINATOK HATÁROZATAIT.

Feltevődik a kérdés: bűnös ember hogyan jelenhet meg a szent Isten előtt? A válasz egyáltalán nem egyszerű. Feltételezi, hogy az embernek át kell esnie egy különleges átfর্মáló folyamaton, hogy joga legyen megállni az Úr előtt. Ekkor azonban felmerül egy újabb kérdés: hogyan valósul meg a megigazulás, vagyis hogyan szerezhető meg ez a jog? Kálvin számára mindez egyszerűen csak megtörténik. Olyan, mint egy varázslat. Luther azonban összetettebbnek tartotta a kérdést. Az ember egy időben bűnös és szent is. Ez elég bonyolult. Ha Isten szentnek nyilvánítja az embert, miközben még mindig bűnös, akkor hazudik. Ha viszont bűnben hagyja, akkor az ember elbúcsúzhat az örök élettől. Ezt az egész vitát jogi kifejezésekkel, fogalmakkal folytatták le. De vajon elégséges ez? Ha egy bíró kimondja, hogy esik az eső, akkor tényleg esni fog csak azért, mert egy bíró ezt mondta? Vagy döntését bizonyítékok alapján kellene meghoznia?

Mit állítanak a római-katolikusok erről a folyamatról? Legalább két szakaszban látják az üdvösséget. Az ember a megbocsátást Jézus Krisztustól kapja keresztsége által, amikor elvétetik tőle az ádám, eredendő bűn. Ezután átkerül egy kegyelmi állapotba. Ebben az állapotában együtt kell munkálkodnia Istennel, különben elveszíti a kegyelmet. Az együttműködés cselekedetek által valósul meg, amelyeket kongruens vagy ekvivalens érdemeknek neveznek. A kongruens érdem nem egyenlő a tökéletesség érdemével, ami Istent jutalmazásra kötelezi. A kongruens érdem a kegyelemben gyökerezik, a tökéletesség érdeme pedig az emberi természetre összpontosít. Lényegében

erre fókuszált Luther reformációja. Eleinte Luther bűnbocsátó cédulákat vásárolt, s mivel a szülei még életben voltak, a nagyszüleinek vásárolt bűnbocsánatot. Aztán hamarosan ellenezni kezdte ezt a gyakorlatot, mondván, hogy nincs bibliai alapja.

A katolikusok hite szerint szükséges a kegyelem és a hit is, de mindez még nem elegendő a megigazulás szempontjából. A reformátorok hite szerint azonban a kegyelem szükséges és elégséges is. Ezzel magyarázható, hogy miért haragudott Luther Jakab apostolra, aki szerint az ember hit és cselekedetek által nyer megigazulást. A XVI. században tehát a „csupán” szócska vezetett el a nagy szakadáshoz, vagy legalábbis a jelenlegi értékénél fordítottan arányos szerepe volt.

Befejezésül Ellen G. White egyik gondolatát idézem, minden további magyarázat nélkül: „Csak a jó cselekedeteink nem fognak üdvözíteni, viszont nem nyerhetünk üdvösséget jó cselekedetek nélkül. Jézus Krisztus mindenünket elvárja. Semmit sem szabad visszatartanunk. Végtelen áron váltott meg bennünket, és azt kéri, hogy önkéntes adományként kínáljuk fel mindenünket, amink van. Ha teljes mértékben Önéki szenteljük szívünket és életünket, akkor a hit átveszi a kételyek helyét, a bizalom pedig a gyanakvás és a hitetlenség helyét.” – *Signs of the Times*, 1876. április 20. ■

Mugurel Asaftei, lelkipásztor, Moldvai Egyházterület

TEOLÓGIAI IRÁNYZATOK MUGUREL ASAFTÉI

CSAK A JÓ CSELEKEDETEINK NEM FOGNAK ÜDVÖZÍTENI, VISZONT NEM NYERHETÜNK ÜDVÖSSÉGET JÓ CSELEKEDETEK NÉLKÜL. JÉZUS KRISZTUS MINDENÜNKET ELVÁRJA. SEMMIT SEM SZABAD VISSZATARTANUNK. VÉGTELEN ÁRON VÁLTOTT MEG BENNÜNKET, ÉS AZT KÉRI, HOGY ÖNKÉNTES ADO-MÁNYKÉNT KÍNÁLJUK FEL MINDENÜNKET, AMINK VAN.

BOLDOGOK A BOLDOGTALANOK

Egy arab közmondás szerint „csak a ragyogó nap változtatja sivataggá a kertet.” Vannak dolgok az életben, amit csak szenvedés, csalódás és nehézség közepette tanulunk meg. Nem számít, hány példabeszédet, szemléltetést használunk, a valóság az, hogy senki sem szereti a szenvedést – legyen az testi, érzelmi vagy értelmi.

Mit érzel, amikor valaki felébreszt egy gyönyörű álomból? Tervezted az álmnyaralásodat – tíz napot a családdal a napsütötte spanyol partokon, vagy a mexikói Cancunban. Mindent időben elterveztél, már a csomagok is készen állnak, aztán egy rossz hír az egészség romba dönti, és kénytelen vagy lemondani az utazásról. Ilyet még az ellenségének sem kíván az ember.

Némelyek szerint ez a világ egy álom, viszont nem szabad elfelejtenünk, hogy előbb-utóbb még a legjobb, legmélyebb alvás során is eljön az ébredés, a valóságra ébredés pillanata.

- » Egy bizonyos színű borítékot kapsz, amelyben értesítenek, hogy 25 év szolgálat után felbontják a munkaszerződésedet.
- » Egy orvosi vizsgálaton a gondterhelt ábrázatú orvos közli veled, hogy előrehaladott stádiumú rákbetegségben szenvedsz.
- » Egy telefonhívás a rendőrségről – a gyermekeidet néhány társával együtt letartóztatták, mert kábítószer hatása alatt vezetett autót.

Az egyik szombaton a gyülekezetben egy fiatal lány hirtelen könnyekre fakadt, majd kiszaladt a teremből: épp akkor kapta a hírt, hogy Haitin meghalt az édesanyja. Nem, ez az élet tényleg nem egy álom. Nap mint nap átéljük valóságait, és akkor bukkannak fel a nehézségek, amikor a legkevésbé számítunk rájuk. A dolog kellemetlenebb oldala pedig az, hogy Jézus őszinte és igaz követői – a keresztények, Isten gyermekei – sem mentesülnek az élet kemény valóságaitól.

Ne higgyetek a televíziók sztárevangélistáinak, akik azt állítják, hogy ha egy éven keresztül havonta 100 dollárt adományoztok nekik, a hátralevő életetekre megszabadultok a szegénységtől! Ne higgyetek azoknak, akik 100 éves korig tartó egészséget ígérnek, ha nekik adományozzátok a házatokat!

Jézus határozottan, világosan kijelentette, hogy bárki megértse: „E világon nyomorúságotok létezzen...” (Jn 16:33).

Máté 5. fejezetében olvashatjuk Jézus Hegyi beszédét. Jézus e prédikációja számos ellentmondásos, ugyanakkor bizonyítható kijelentést tartalmaz, valamint olyan tanácsot, amit sokan meg sem akarnak hallani.

A. Boldogok a szegények

Anyagias világunkban nem könnyű megérteni Jézus szavait, mivel sokan (vagy talán mindenki) a gazdagokat tartja boldognak.

„Boldogok a Hollywoodban és az Egyesült Arab Emírségben élők, akik több százmillió dolláros villák birtokosai.”

„Boldogok, akiknek mindenük megvan, amire vágnak: busás bankszámla, veterán autók gyűjteménye, szupermodell feleség.”

B. Boldogok, akik sírnak...

Talán mondhatná valaki: „Jézus kimondottan a társadalom közép- és alsó osztályához intézte ezeket a szavakat, mivel az elitre ezek már nem érvényesek.”

De ha Jézus meg akart szólítani egy bizonyos társadalmi réteget, akkor általában pontosított: „Jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok!” (Mt 23:13).

„Némelyeknek pedig, akik elbizakodtak magukban, hogy ők igazak, és a többieket semmibe sem vették, ezt a példázatot is mondá...” (Lk 18:9).

„Boldogok, akik sírnak...” Mít is akart mondani ezzel Jézus?

„Boldogok, akik sírnak bűneik miatt...” Igen, de egy egész életen keresztül? Isten azt akarja, hogy siránkozó bűnösök legyünk? Legyünk boldogtalanok? Hát akkor hol van a keresztény ember öröme: az üdvösség, az új ég és új föld, az örök élet öröme? A feletti öröme, hogy van Megváltója?

A Moldvai Egyházterület déli részén pásztortoltam egy gyülekezetet. Minden szombaton láttam a szomorú ábrázatú idős nénit, aki lehajtott fejjel folyton könnyezett, amikor a szeretetről és a megbocsátásról prédikáltam. Megkérdeztem, hogy miért kesereg. A következőt válaszolta: „Oly sok bűn terheli a lelkemet, hogy nehéz elhinnem, hogy Isten megbocsátott.” „Megvallottad a bűniedet Istennek, és bocsánatot kértél Tőle?” – tettem fel a kérdést. – „Igen! – jött a válasz – Nem is egy-

„BOLDOGOK, AKIK SÍR-NAK” – MIVEL A NEHÉZSÉGEK NYOMÁN LESZ VALÓSÁGOS KAPCSOLATUK ISTENNEL, ÉS OLYAN ÚJ FÉNY- BEN, ÚJ SZEM- SZÖGBŐL FOG- JÁK MEGÉRTENI AZ URAT, AMIRE A BÉKE, A JÓLÉT ÉS A BŐSÉG IDEJÉN NEM LETT VOLNA LEHETŐSÉGÜK.

szer, hiszen minden nap bocsánatot kérek, mégsem vagyok biztos benne, hogy megbocsátott.”

Vajon Isten kedvét leli abban, hogy gyermekeit egy egész életen keresztül keseregni lássa bűneik miatt? „Miképpen adnálak oda, Efraim, szolgáltatódnálak ki, Izráel!? Miként adnálak oda, mint Admát, tennélek olyanná, amilyen Seboim?! Megesett bennem az én szívem; fellángolt minden szájalمام!” (Hós 11:8).

Vannak pillanatok az életben, amikor Isten irántunk tanúsított szeretetéből és üdvösségünket szolgáló tervéből kifolyólag megengedi, hogy sírjunk. Nem szadistaként nézi végig gyermekei szenvedését, hanem sokkal magasztosabb, neme-sebb és örök célokat követ.

Mivel a bűn csillogása megvakította szemünket, s így nem látjuk a menny szépségét és a Jézussal élt élet örömet, Isten megengedi, hogy időnként felébredjünk az élet álmából.

Richard Raymond (az engedélyével haszná-lom a nevét) volt az egyik első gyülekezeti tagom, akit meglátogattam, amikor a Massachusetts állambeli Springfieldbe kerültem. Kerekesszékekben ült. Nyaktól lefelé teljesen le volt bénulva, így az ágyban és a kerekesszékekben élte életét. Ennek ellenére Richard vidám, derűlátó ember volt, aki égett a vágytól, hogy megláthassa Jézus közeli eljövételét. – „De nem voltam mindig ilyen” – mesélte. – „25 évvel ezelőtt bekövetkezett motor-kerékpár balesetem után voltak pillanatok, amikor dühös voltam Istenre. Súlyos szavakkal illettem Öt. Hallani sem akartam Róla. És ez nem egy-két évig volt így... A baleset előtt szerettem az életet... Fiatal voltam, úgy akartam élni, ahogy jónak láttam, és nem tűrtem, hogy bárki is megmondja, mit tegyek. A gyülekezetről hallani sem akartam. Motorkerékpárral tartottam hazafelé egy al-

kohollal és kábítószerrel „fűszerezett” éjszakai mulatozás után, amikor bekövetkezett a baj. A kórházban tértem magamhoz. Az orvosok 6 hónapon át küzdöttek az életemért. Szerettem volna meghalni, de Istennek más terve volt. Most jól vagyok, és jó a kapcsolatom a Teremtőmmel. Várom Jézust, hogy adja vissza örök egészségemet.”

Némely esetben az igazi tapasztalat Jézussal csak az ellenséggel vívott drámai küzdelem nyomán szerezhető meg, mivel az ellenség egyetlen célja szenvedést okozni az életünkben.

„Vala Úz földjén egy ember, akinek Jób vala a neve. Ez az ember feddhetetlen, igaz, istenfélő vala és bűn-gyűlölő. Születék pedig néki hét fia és három leánya” (Jób 1:1-2).

Íme, a fontossági sorrend:

1. feddhetetlen – igaz – Istenfélő – bünygyűlölő

2. boldog család – feleség – hét fiú – három lány. Honnan tudjuk, hogy boldog családja volt? 4. v.: „Eljártak vala pedig az ő fiai egymáshoz, és vendégséget szerzének otthon, ki-ki a maga napján. Elküldtek

AZ ÉBREDÉS PILLANATAI MIHAIL BACIU

„**BOLDOGOK, AKIK
SÍRNAK: MERT
ŐK MEGVIGASZ-
TALTATNAK.**”
(MT 5.4)

„ÁLDOTT AZ ISTEEN ÉS A MI URUNK JÉZUS KRISZTUSNAK ATYJA, AZ IRGALMASSÁGNAK ATYJA ÉS MINDEN VIGASZTALÁSNAK ISTEENE, AKI MEGVIGASZTAL MINKET MINDEN NYOMORÚSÁGUNKBAN, HOGY MI IS MEGVIGASZTALHASSUNK BÁRMELY NYOMORÚSÁGBA ESTEKET AZZAL A VIGASZTALÁSAL, AMELLYEL ISTEEN VIGASZTAL MINKET.” (2KOR 1:3-4)

és meghívták vala az ő három húgukat is, hogy együtt egyenek és igyanak velük.”

Boldogok-e azok a szülők, akiknek végig kell nézniük a gyermekeik közötti nézeteltéréseket?

3. Jób – anyagi jólétben él.

3. v.: „És vala az ő marhája: hétezer juh, háromezer teve és ötszáz igabarom és ötszáz számár; cselédje is igen sok vala.”

A három tulajdonság után (feddhetetlenség – boldogság – jólét) következik a közbenjárás:

5. v.: „Mikor pedig a vendégség napjai sorra lejártak vala, elküldé értük Jób, és megszentelé őket, és jó reggel felserkene és áldozik vala égőáldozattal mindnyájuk száma szerint; mert ezt mondja vala Jób: Hátha vétkeztek az én fiaim, és gonoszt gondoltak az Isten ellen az ő szívükben! Így cselekedik vala Jób minden napon.”

Ilyen (egyedi) emberi jellem láttán hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy Isten kedvelt embere, akivel sosem történhet semmi rossz. A valóság azonban teljesen másképpen alakult. Az ellenség fontossági sorrendje éppen az előbbi fordítottja:

1. Támadás Jób javai ellen – az anyagiak

14-17. v.: „És követ jöve Jóbbhoz, és monda: Az ökrök szántanak, a szamarak pedig mellettük legelésznek vala. De a Sabeusok rajtuk ütének és elhajták azokat... Jöve egy másik, és monda: Istennek tüze esék le az égből, és megégeté a juhokat és a szolgálakat, és megemészté őket... jöve egy másik, és monda: A káldeusok három csapatot alkotának és ráütének a tevékre, és elhajták azokat.”

2. Támadás a családi boldogság ellen

18-19. v.: „Jöve egy másik, és monda: A te fiaid és leányaid esznek és bort isznak vala az ő elsőszülött bátyjuknak házában; és ímé nagy szél támadá a puszta felől, megrendíté a ház négy szegletét, és rászakada az a gyermekekre és meghalának.”

3. Közvetlen támadás a testi, és közvetett támadás a lelki egészsége ellen – feddhetetlenség

Jób 2:7-8: „Sátán... megveré Jóbot undok fékéllyel talpától fogva a feje tetejéig.”

4. Támadás legérzékenyebb, legnemesebb kapcsolata ellen – kapcsolata az élettársával

9. v.: „Monda pedig ő néki az ő felesége: Erősen állasz-é még mindig a te feddhetetlenségedben? Átkozd meg az Istent, és halj meg!”

A feleség lényegében ezt akarta mondani: „Mire jó Isten, ha képtelen biztosítani számodra

az anyagi jólétet, és nem képes megoltalmazni az élet viharaitól?” Jób feleségének nem az volt a problémája, hogy nem tudta, honnan származnak ezek a nyomorúságok, hanem az, hogy szerte Isten tehetetlen, gyenge és hálátlan.

Mi volt az, amit nem értett Jób a megpróbáltatások közepette, később azonban mégis felfogott?

a. Miért érnek ilyen nehézségek egy feddhetetlen embert?

b. Isten miért nem törődik és lép közbe?

c. A barátok miért vádolják ahelyett, hogy bátorítanák?

Volt még valami, amire Jób csak a tapasztalata végén jött rá:

Amikor a szenvedés kohójában Isten kérdésekkel próbálta ráébreszteni Jóbot az Ő valóságára, Jób olyan nyilatkozatot tesz, amely mindent elárul: kiderül, hogyan gondolkodott Istenről a béke és a jólét idején, majd a szenvedés közepette:

Jób 42:2 – „Tudom, hogy te mindent megtehetsz, és senki téged el nem fordíthat attól, amit elgondoltál.”

Korábban említettem már, hogy csak az ellenséggel vívott heves küzdelemben szerezhetünk igazi tapasztalatot Istennel.

Jób beszél arról, hogy békében és jólétben, boldogságban és bőségben „az én fülemnek hallásával hallottam felőled” (5. v.). Levelek, szöveges üzenetek, e-mailek, esetleg telefonbeszélgetések által ismertük meg egymást.

„Most pedig szemeimmel látlak Téged.” Csak most szereztem igazi tapasztalatot Veled. A szenvedés felnyitotta szemeimet.

A nehézség nyomán – anyagi veszteség, szerezett családtag elvesztése, betegség, munkahely elvesztése – úr keletkezik a lélekben. Az Úrban bízó ember lelkében azonban sosem keletkezik úr, mivel Ő jön, és jelenléte betölti az üres helyet.

„Áldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, az irgalmasságnak atyja és minden vigasztalásnak Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhassunk bármely nyomorúságba esteket azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket” (2Kor 1:3-4).

„Boldogok, akik sírnak” – mivel a nehézségek nyomán lesz valóságos kapcsolatuk Istennel, és olyan új fényben, új szemszögből fogják megérteni az Urat, amire a béke, a jólét és a bőség idején nem lett volna lehetőségük. ■

AURELIANUS NAPJA ÉS KERESZTELŐ JÁNOS FEJE

A rendelkezésünkre álló források szerint Aurelianus császár saját templomot építtetett a nap tiszteletére, amelyben a papok *pontifices solis invictis* imádták a napistent. A templom a „*Campus Agrippae* VII. körzetében, a Via Látán”¹ állt, és azt is tudjuk, hogy a palmyrai háborúban szerzett hadizsákmányokkal díszítették fel. Oszlopcsarnok vette körül, alagsorában pedig a nép olcsó borát (*vina fiscalia*) tárolták. Tina Squadrilli kutatásai alapján Aurelianus naptemploma lényegében a Szent Szilveszter téren állt, ahol ma egy másik katolikus templom, a San Silvestro in Capite található.² Sokatmondó az a tény, hogy a templom fala mentén állították fel a hajdani naptemplom oszlopait.

A templomban őrzik azt a híres ereklyét, amely jelenleg is nagyon sok vitát szül: Keresztelő János fejét.³ A fejet II. Ince pápa „adományozta” a templomnak, aminek új nevet is adott: San Giovanni *in capite*. Felújította és híres freskókkal díszítette. A templomban található ereklyét a bejáratnál elhelyezett mandylion ábrázolja. Sajnos senkiben sem fogalmazódik meg a kérdés, és senki sem csodálkozik azon, hogy az évszázadok során miért létezett több fej is.

Minden képzeletet felülmúl az, ami a Keresztelő János ereklyékkel történt, de különösen a fejjel. A keresztes hadjáratok után az egyik leghíresebb ereklyévé vált.⁴ Órákon át kutattam, hogy a kereszténység történelme során hol bukkant fel, és meglepetésemre felfedeztem Ázsia és Európa 44 templomát, ahol Keresztelő János ereklyéket őriztek.

Ami pedig a fejet illeti, a hagyomány szerint a hitehagyó Julianus császár Sebaste várába vitte a testet és a fejet, elégette, majd a hamvakat szétszórta a szélben. Mindezek mellett számos templomban őrzik a csontjait, ujjait és több fejet is. Csontokat tárolnak a franciaországi S. Jean de Maurienne templomban, Bresciában a S. Martino, a S. Felice di Nola, valamint a meorusi San Giovanni templomokban. Keresztelő János karját Bolognában, a görögországi Rodi településen, Hollandiában, a franciaországi Soissons-ban és Citeux-ben, de Rómában, Velencében, Sienában és Máltán is... A fejjel kapcsolatosan a következőket olvashatjuk az „Ereklyék gyűjteménye” c. könyvben: „Egyiket elégették Sebaste várában, a másikat a föníciai Emessán, majd ugyanabban a városban egy másik fejet is elégették az V. században. 850 körül Konstantinápolyból egy újabb fejet hoztak Comanóba. De a libanoni maroniták is állítják, hogy

birtokukban van egy fej, továbbá létezik egy Amiens-ben, valamint Saintonage városában a San Giovanni d'Angely templomban, és természetesen Rómában is a már említett székesegyházban, továbbá a lateráni San Giovanni templomban, Párizsban, Sioussins-ben, Konstantinápolyban és Escurialban... A fej egy darabja található Máltán,⁵ lábszár-csontjai a Nemours-i San Giovanni templomban, feje Velencében, továbbá a Maurienne-i San Giovanni székesegyházban, a franciaországi Besançon-ban, a németországi Kölnben, fogai pedig Nürnbergben...”⁶ És a lista nagyon hosszú, olyannyira, hogy semmiképp sem lehet hiteles...

A *Familia Cristiana* folyóirat határozottan állítja:

„Keresztelő János feje tekintetében, mely Konstantinápolyban található, mások számára viszont Emessán, sajnálatos módon a keresztes hadjáratok idejéből származó számos ereklyéhez hasonlóan – mely időszakban sokan egymással versengve igyekeztek nyugatra hozni egyre több és egyre fontosabb szentnek az ereklyéit – a száma megkettőződött, egyik a XII. században Rómába került, a másik pedig a XIII. században Amiens-be.”⁷

Ha ezt maga a *Familia Cristiana* állítja, akkor tényleg komoly problémáról van szó. Mindeközben azonban a *San Silvestro in Capite* székesegyházba vagy a lateráni *San Giovanni* templomba látogató turisták örülnek az ott eltöltött rövid időnek is, és teszik ezt anélkül, hogy megkérdőjeleznék a földi maradványok eredetét.

Sok turistához hasonlóan nekem is alkalmam nyílt megtekinteni a lateráni San Giovanni székesegyház ereklyéjét⁸, sok más értéktárggyal együtt a Kincstár múzeumban őrzik. Több mint 400 éven át imádkoztak az ereklyénél, ami búsás jövedelmet hozott az egyháznak, ma azonban már senki sem tartja fontosnak. Miért helyezték át a templomból egy múzeumba? Talán mert odalett a csodaereje? A turisták számából és érdeklődéséből ítélve úgy tűnik, hogy napjainkban már senki sem hiszi az ereklye történetét, ennek következtében múzeumi tárgyként őrzik. Ettől eltekintve, ha valaki látni szeretné, fizetnie kell. ■

Dr. Benone Lupu, lelkipásztor az olaszországi Rómában

HÍRES
RELIKVIÁK
BENIAMIN
LUPU

1. Tina Squadrilli, *Vicende e monumenti di Roma*, Róma 1961, 337. o.

2. A székesegyházat az Aurelianus császár által építtetett körkörös alakú naptemplom romjaira építették. Squadrilli, *Vicende e monumenti di Roma*, 337. o.

3. Carlo La Bella, *San Silvestro in Capite (Le chiese di Roma. Cenni religiosi, storici, artistici 132)*, Istituto nazionale di studi romani, Róma 2004 és Eileen M. C. Kane, *The church of San Silvestro in Capite in Rome*, B.N.Marconi, 2005, 67. o.

4. George P. Majeska, *Russian Travelers to Constantinople in the Fourteenth and Fifteenth Centuries*, Washington 1984, 228. o.

5. A Máltai Köztársaság azt állítja, hogy Keresztelő János ereklyéit birtokolja. „A szent ereklyék a La Valetta-i Szent Keresztelő János székesegyházban találhatók”

6. *Dizionario delle Reliquie e de santi della chiesa di Roma*, Firenze 1871, 114–116. o. A templomok terjedelmes jegyzékének további forrása: John Calvin, *A Treatise on Relics*, Edinburgh, II kiadás., 255. o.

7. *Familia Cristiana*, „San Giovanni Battista, il profeta che annunciò Cristo già nel grembo materno”, Róma 2018/06/24.

8. Az ereklyét IV. Henrik francia király adományozta még abban az időben (kb. 1555-ben), amikor egyre fontosabbá és befolyásosabbá vált a Szent Péter bazilika, és egyre inkább háttérbe szorította a régi pápai székhelyet. Tudniillik a reformáció koráig a San Giovanni székesegyház volt a pápa székhelye.

ÉLETEM TÖRTÉNETE (2)

Az orvos ismerte a családi helyzetemet, és tudta, hogy látni szeretném a kislányomat és a második gyermekünket váró feleségemet, ezért egyik nap így szólt: „Valami nincs rendben a szíveddel. Feküdj be a kórházba. Kivizsgálak.” Tizennégy napot töltöttem kórházban. Az alakuhoz visszatérve közölték, hogy nem vehetek részt a kiképzésen, és nem végezhetek megterhelő munkát. A parancsnok kijelentette: „Jobb helyre nem is kerülhetél volna.”

Tehát szanitéc maradtam. Később otthonról jött a hír, hogy kisfiunk született, és kéthetes kimenőt kaptam. Hazatérve láthattam a kislányomat és az újszülött fiamat, akinek az Illés nevet adtunk. A gyülekezetben a testvérek örvendtek a jelenlétemnek, és én is boldog voltam.

A földi örömeim azonban mulandóak, és nekem vissza kellett térnem a kaszárnyába. Otthon maradt a feleségem és a két gyermekem. Bár a testvérek imádkoztak értem, néhez szívvel távoztam, tudva azt, hogy bizonyos ideig nem láthatom a családomat.

Temesvárra érve csüggesztő hírek vártak: egy állami rendelettel a kötelező katonai szolgálatot két évről három évre hosszabbították meg. Elkésztem. Lelkipásztorunk, Merealbe testvér levelet küldött: „Ne gondold arra, hogy három évet kell szolgálnod. Imádkozunk érted, és haza fogsz jönni.” Én azonban azt hittem, hogy csak bátorítani akar.

Eltelt fél év, és az orvosunknak lassan lejárt a szolgálati ideje. Leszerelése előtt azonban Isten az értem mondott imákért válaszként egy jó gondolatot adott az elméjébe. Újból beutalt a kórházba, ahol már ismertek: „Már jártál itt. Két hétig maradsz a kórházban.”

Magammal vittem a Dragomirescu testvér által írt „A család egészsége” című könyvet. Az író személyesen ismerem. Az egyik vizit alkalmával az orvos meglátta a könyvet: „Te adventista vagy? Ismerem Dragomirescut. Együtt jártunk egyetemre. Értelmes fiú” – mondta.

Lassan lejárt a két hét, és csütörtökön megjelent a kórteremben egy tiszt, egy altiszt meg egy szakaszvezető. Sorra átnézték a kórlapokat: „Te idejöttél és jól meghíztál. Azonnal visszamész a kaszárnyába! Te még maradsz 3–4 napig! Te meg hazamész!” – rendelkeztek. A szívem hangosan kalapált, és úgy imádkoztam, ahogy korábban még soha, hogy Isten tegyen csodát, és engem is küldjenek haza. És... Isten csodát tett. „Popescu – kiáltotta a szakaszvezető –, te hazamész Bukovinába!”

Közel 70 év után sem tudom elfelejteni azt az örömet. Péntek délután megmérgetkeztem, újabb vizsgálat következett, majd visszamentem a kaszárnyába a dolgaimért. Volt ott egy szatmári adventista szakaszvezető, ő tanácsolt: „Az állomástól indulj el ezen és ezen az utcán, majd fordulj jobbra, és ott megtalálod a gyülekezetet”. Épp a szombatiskolát tartották, amikor odaértem. A gyülekezetben négy lelkész volt jelen az Uniótól: Dumitrescu, Florea, Manu

Az első imaház (1957)

és Mocanu testvérek.

Deac lelkipásztor szentelésére került sor. A szünetben bemutatkoztam, erre a lelkészek elmondták, hogy az elmúlt szombaton a Suceava megyei Poieni-Solca gyülekezet

avatásán vettek részt. Elmeséltem a tapasztalatomat, mire ők megkértek, hogy osszam meg a gyülekezettel is. Így az egész közösséggel együtt dicsértük az Urat.

Így tértem haza tehát fél éves katonai szolgálat után. Akkor Petrescu testvér volt a lelkipásztorunk. Éppen választásokat tartottak. Korábban szombatiskola vezető voltam, most pedig presbiteri szolgálatra javasoltak. Én azonban vonakodtam: „Testvérek – mondtam a bizottság tagjainak – nem vállalom, hiszen két gyermekem van, és csak most szereltem le.” A testvérek azonban bátorítottak: „Az Úr hívott el! Gondolkodj még egy hétig!”

A következő héten imában kértem az Úr vezetését, és válaszképpen egy álmot láttam. Hittestvéreimmel együtt mentünk valahová, amikor valaki kézen fogott, és így szólt: „Ülj le erre a különálló székre.” És attól kezdve 44 évig szolgáltam presbiterként, és még 2 évig voltam bibliamunkás.

Szükségessé vált egy imaház építése. A testvérek egy szűkös kis szobában gyűltek össze. Bákóba utaztam az egyházterület jóváhagyása végett, és elkezdtük az előkészületeket. 1956-ot írtunk. Nehéz idők jártak. Ha nappal, építkezési anyagok szállítása közben megállították a hatóságok, mindent elkobozhattak. Ezért éjszaka szállítottunk. A másik problémát a telek jelentette. Találtunk is egyet, de nem felelt meg az előírásoknak, mert nem volt elég széles. Az öcsém, Popescu Constantin birtokában volt egy nagy legelő, ebből adott el egy parcellát az egyházterületnek. A telekért kapott pénzt pedig az imaház építésére adományozta. Ahhoz, hogy a falu lakói ne gyanakodjanak, azt mondtuk, hogy Vasile testvérünknek építünk házat, aki nek nemrég volt az esküvője. Nagy nehézségek árán tehát végül felépült az első gyülekezeti épület. A fából készült házat 1957-ben vettünk használatba.

Az imaház építésével kapcsolatosan van egy érdekes történetem. Petrescu és Baston egyházterületi szolgálattevő lelkipásztorokkal együtt előkészítettük az iratcsomót, és a polgármesteri hivatalhoz mentünk engedélyeztetés végett. A polgármester tudta, hogy miről van szó, mivel korábban már beszéltünk vele, de épp aznap jelent meg a hivatalban két pártaktivista gyűlést tartani. Arról beszéltek, hogy milyen intézkedéseket kell foganatosítani annak érdekében, hogy a gazdák beszolgáltatassák a földjeiket a közösbe. A polgármester arca falfelhérré változott, amint meglátott az iratokkal a kezünkben, mivel a kommunisták

nem nézték jó szemmel a vallást. Aztán egy pillanat múlva teljesen kiderült az arca, és így szólt: „Nézzék csak Popescu elvtársat, milyen sok társulási kérvénnyel érkezett. No, add csak ide, hadd írjam alá őket.” Azonnal felfogtam, hogy mi történik. Az aktívista elvtársak még jól meg is dicsérték őt, mi pedig megkaptuk az engedélyt.

Aztán közel 30 esztendő telt el. Az imaházunk azonban egyre rosszabb állapotba került. Hívtunk egy mérnököt, aki megállapította a bajt, erre a megyéhez folyamodtunk egy új imaház építésének engedélyeztetése végett, de 3 éven át még válaszra sem méltattak. Valahányszor érdeklődtem, mindig a következő választ kaptam: „Popescu elvtárs, a kérést nem utasították el, csak elhalasztották. Még várni kell.”

Felkerestem Florescut, a párt első titkárát. Párttagsága ellenére hívó ember volt. „Popescu elvtárs – mondta –, akár 3 évet is várhatsz még, de akkor sem kapsz engedélyt. Inkább emeljenek fel ma egy falat, holnap pedig egy másikat, s lassan befejezitek az épületet.”

Így kezdtünk el dolgozni. Egyik nap megjelent egy helybéli rendőr és az alpolgármester. A polgármester mindenről tudott, de ő éppen szabadságon volt. „Mi folyik itt? Engem maguk miatt fognak elbocsátani!” – üvöltött a rendőr.

Kérdőre vonták a szomszédokat: „Miért nem jelentették fel őket?” Természetesen mindenki azt állította, hogy nem tudták, mi történik. Berendeltek a hivatalba, hogy nyilatkozatban vállaljam, miszerint néhány nap alatt mindent lebontunk. Nem tudtam, mitévő legyek. Imádkoztam, és újból felkerestem Florescu első titkárt. „Én majd kirendelek egy delegátust, aki meg fogja állapítani, hogy maguk csak néhány romos falat javítanak ki. Eközben azonban maguk éjjel-nappal dolgozzanak” – utasított.

Csakhogy nem volt elegendő pénzünk a befejezéshez. A megrendelt építőanyagot azonban el kellett hozatnom. Az állomásra érve imában Isten segítségét kértem. Még imádkoztam, amikor valaki megérintette a vállamat. A szomszédos Milișăuți faluban élő presbiter testvér volt. Elmondtam neki a helyzetünket, erre ő annyi pénzt adott, amennyire épp szükségem volt. Valami csoda folytán épp annyi pénz volt nála. Kifizettem a meszet, a cementet és a vasbetont. Az építőtelepen dolgozott egy ismerősöm, aki kiállította a szükséges iratokat, és így teljes erővel folytathattuk a munkálatokat.

Isten segítségével befejeztük az építkezést. Az avatási istentiszteleten Bidiuc testvér a következőket mondta: „A világ nyolcadik csodája, hogy ezekben az időkben ilyen rövid idő alatt elkészülhetett ez az imaház.” 1987-et írtunk akkor, és Liviu Olteanu testvér volt a lekipásztorunk.

Befejezésül csak hálát mondhatok Istennek az értem tett csodákért, valamint azért, hogy eddig 93 gyönyörű évet élhettem az Ő lábainál. Noha eltelt az évek, a szívem ifjú maradt, és boldog vagyok látva azt, hogy gyülekezetek épülnek, a mű halad előre, és minden egyes órával közelebb kerülünk Urunk visszajöveteléhez.

„Továbbá, *Atyámfiai, amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jó hírűek; ha van valami erény, és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok*” (Fil 4:8). ■

Az épülő új imaház 1986-ban

A gyülekezet énekara 1967-ben

Soloneț és Botoșana gyülekezete

A Soloneț-i gyülekezet 1965-ben

A KERESZTÉNY ÉS A LELKI ZAVAROK

Egyes keresztények minden bibliai alap nélkül állítják, hogy a hívő embernek az életúton sosem kell lelki nyugtalanságot átélnie. Viszont a Bibliában számos példa igazolja, hogy Isten gyermekei is kerülhetnek kellemetlen helyzetbe. Például 1Kir 18–19. fejezetei is leírják, hogy Illés próféta egy eseménydús, ugyanakkor feszültségekkel, testi, szellemi és lelki megterheléssel telt nap után kimerülten érkezett meg Samária kapujába. Sátán nagyon jól tudta, hogyan és mikor támadja meg a hívő embert. Jézabel révén halálos fenyegetést küldött, mire Illés mentálisan összeomlott, és életét mentve a pusztába menekült. Ott azonban érthetetlen módon Istentől azt kérte, hogy vegye el az életét. Mély depresszióba esett, ami arra a helytelen következtetésre vezette, hogy az lesz a legjobb megoldás, ha befejezi az életét. Sorin Sándulache szerint „a depresszió a klinikai pszichiátria szakszava, ami nem található meg a Bibliában, habár a klinikai kórkép mögött közönséges tapasztalat húzódik. Az elkeseredés énekeinek nevezett 69., 88. és 102. zsoltárban is feltűnik a klinikai depresszió fogalma, viszont immár a reménység kontextusába helyezve. Dávid a 43. zsoltárban egyaránt beszél depresszióról és örömről is. A nagy hithősök: Jób, Mózes, Jónás, Péter, Illés, de különösen Jeremiás is élt át depressziós időszakokat... Jézus Krisztust a Gecsemáné kertjében halálfelelem gyötörte... Minden depresszióba eső hívő ember reménykedhet abban, hogy ismét meg fogja tapasztalni az üdvösség örömét... (Zsolt 34:16-18; 103:13-14; Mt 11:28-30; Jn 14:1; Róm 8:28; 15:13).”

Kétségtelen, hogy a keresztény élet célja a bővelkedő élet (Jn 10:10), a Szentlélek általi feddhetetlenség, békeség és öröm élete. De miért jutnak a keresztények oda, hogy mindezek ellenére megtapasztalhatják a depresszió és az érzelmi zavarok okozta nehézségeket?

A Nagy Küzdelemben élünk

A Biblia határozottan állítja, hogy a környezet, amelyben élünk, a Megváltó, Gyógyító Krisztus és Sátán közötti Nagy Küzdelem színtere. Sátán minden igyekezetét latba veti, hogy tönkretégye az életünket (Jel 12:9-12). „Ellenséges hatalmak okozzák a betegséget, a szenvedést

és a halált. Sátán a pusztító, Isten pedig a Helyreállító.” Az ember esetében a Nagy Küzdelem különösen szellemi, pszichológiai és lelki szinten zajlik, ennek következtében nem nehéz megérteni, miért jut oda egy keresztény, hogy lelki nyugtalanságok gyötörjék. „Sokan úgy tekintik ezt a Krisztus és Sátán közötti küzdelmet, mintha ennek nem lenne különösebb kihatása egyéni életükre, ezért kevésbé érdekli őket. Pedig ez a küzdelem minden emberi szívben lejátszódik. Soha nem léphet ki senki a gonosz soraiból, hogy Istennek szolgáljon, anélkül hogy ne találkozna Sátán támadásaival.” A keresztény ember érzelmi egészségének fokmérője az, hogy milyen felfogással rendelkezik Istenre és az üdvösségre vonatkozóan. A nagy lelki küzdelem közepette az élet eseményei sok esetben mindkét szempontból nagy kihívások elé állítják.

Téves felfogások Istennel kapcsolatosan

Amikor Illés próféta a pusztába menekült, saját kezébe vette a sorsát, azt gondolván, hogy „az univerzum, amelyben él, közömbös a sorsa iránt”. Nem vesztette el a hitét Isten létezésében, viszont elferdített képet kezdett kialakítani a mennyei Atyáról. Szem elől tévesztette Isten hatalmát és mindent átfogó szeretetét. Pszichológiai tanulmányok szerint a lelki nyugtalanság zömét elferdült, zavart és/vagy irracionális gondolatok okozzák.

Az Úr felteszi Ézsaiás prófétán keresztül a kérdést: „Kihez hasonlítottok hát engem, hogy hasonló volnék?” (Ésa 40:25). Az Isten valóságát komolyan vevő keresztény ember vallásos hite a lehető legmélyebb befolyással bír belső érzélemléteire. Sajnos a keresztény hitbe számos hamis és értelmetlen hit szűrődött, amely azonban minden bibliai alapot nélkülöz. Ha a keresztény hitelt szavaz neki, negatívan érinti mindennapi életét és lelkivilágát. Szélsőséges példát képeznek azok az emberek, akik hisznek az örök pokol létezésében, és „ez a gyöttrő gondolat már sok embert az örületbe kergetett” Milyen is az Isten, és hogyan viszonyul világunkhoz, különösen hűségese gyermekeihez?

A szép és jól ismert 23. zsoltárban az Isten állandó vezetésében részesülő hívőnek megígért nagy áldások mel-

lett a 3. versben szó van a megvidámított lélekről. A lélek kifejezés alatt itt a belső érzelmi, kognitív és akarati világ értendő, annak minden összetevőjével együtt. A magyarázatos Biblia ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy „a kifejezés irodalmi jelentése *visszaadni a lelket*, vagyis *viszszazaadni, meggyógyítani az életet*. A „pszichiátria” kifejezés a görög *iatria* (felüdít, helyreállít, gyógyít), valamint a *psyché* (lélek) szavak egyesítéséből született. Értelem-szerűen Isten, a mennyei Pszichiáter meggyógyítja a lelket.” Hálát adunk Istennek Jézus Krisztus áldozatának érdemeiért, irgalmáért és gyógyító jóságáért.

Helytelen felfogások az üdvösséggel kapcsolatban

Illés tévesen hitte, hogy a szüleinél jobbnak kell lennie, ha el akarja nyerni Isten elfogadását, és továbbra is az Ő jóindulatában szeretne részesülni (1Kir 19:4). Téves volt azon felfogása, hogy Isten személyes megvalósításokat vár el szolgálótól. A farizeus és a vámszedő példázatában Krisztus elmondta, hogy gőgös imájában a farizeus megemlíttette személyes megvalósításait, összevetette azokat a körülötte élőkével, és megállapította, hogy jobb másoknál (Lk 18:9-14). Ilyen téren nagyon fontos vigyázni arra, hogy „az Isten kegyelmétől senki el ne szakadjon; nehogy a keserűségnek bármely gyökere, fölnekedvén, megzavarjon, és ezáltal sokan megfertőztetessenek” (Zsid 12:15).

Galáciabeliekhez intézett levelében Pál elmondja, hogy nyugtalanságot okoz, ha valaki lemond az üdvösségnek – a Jézus Krisztusba vetett hit ajándékának – elfogadásáról, miközben személyes érdek révén próbálja megszerezni az isteni békét (Gal 1:7). A „zavar” kifejezés a görög *tarassentes* szóból ered, melynek jelentése: valamire vonatkozóan felkavarni, megzavarni, elkábítani az elmét. A galáciai keresztények által megtapasztalt jólét, béke és boldogság Jézus Krisztusban (Gal 4:15) attól a pillanattól fogva veszett el, hogy kezdtek azt hinni, szükséges megtartaniuk egy sor szabályt – esetükben a körülmételést –, hogy elnyerjék az üdvösséget, konkrétan a Szentlélek jelenlétét és munkáját, mivel Ő a mennyei Vigasztaló (Jn 14:16-17), a mennyei Személy, aki megvalósítja az üdvösséget a hívő ember életében. E helytelen gondolkodásmódnak a következménye a hitetlenség lett, s mivel már nem a Lélek szerint (Gal 5:25), hanem test szerint éltek (Gal 3:3), mindez belső zavart, nyugtalanságot, személyes feszültségeket okozott közöttük (Gal 5:15, 26).

Cél az egészséges keresztény gondolkodásmód

A keresztény ember életében felbukkanó lelki zavarok megelőzése végett nagyon fontos Salamon tanácsa: „Minden féltett dolognál jobban őrizd meg szívedet, mert abból indul ki minden élet” (Péld 4:23). „Ha tanításait befogadtuk, ha lényünkbe váltak, akkor Jézus bennünk lakozik, irányítja gondolatainkat, eszméinket,

tetteinket. Átitat bennünket a világ legnagyobb Tanítójának tanítása. Emberi felelősségünkről, kötelességeinkről és befolyásunkról alkotott felfogásunkat életszemléletünk határozza meg. Jézus Krisztus jelent számunkra mindent. Ő az első, az utolsó, a legfőbb mindenkben. Jézus Krisztus, az Ő Lelke, jelleme átszínezi mindent, egész lényünkbe beleszövődik. Krisztus szavai: Lélek és élet. Így tehát nem összpontosíthatjuk gondolatainkat önmagunkra, mert hiszen nem mi élünk immár, hanem Krisztus él bennünk, a dicsőség Reménysége. Önző énünk meghalt, de Krisztus az élő Üdvözítő. Ha szüntelenül Jézusra tekintünk, az Ő képmását sugározzuk környezetünkbe. Nem foglalkozunk családainkkal, sőt, nem is beszélünk róluk, mert sokkal vonzóbb kép ragadja meg tekintetünket – Jézus drága szeretete. Bennünk lakozik az igazság igéje által.”

A menny felé vezető hitéletünk útján felbukkanó próbák és nehézségek nem vezethetnek oda, hogy helytelenül azt gondoljuk: Isten már nem szeret bennünket. Nem gondolkozhatunk úgy, hogy „talán másokat igen, de engem nem szeret az Isten.” Jeremiás próféta által így szól hozzánk az Úr: „Mert én tudom az én gondolataimat, amelyeket én felőletek gondolok, azt mondja az Úr; békeességnek és nem háborúságnak gondolata, hogy kívánatos véget adjak néktek” (Jer 29:11). Ha a Szentlélek munkálkodása révén elhisszük e nemes gondolatokat, melyeket irányunkban táplál az Úr, és amelyeket sok helyen megtalálunk a Bibliában, akkor különleges erejük által még a nehézségeink közepette is örömet és boldogságot szereznek nekünk az Úrban (Róm 5:3). ■

A LÉLEK FELFRISSÜLÉSE LIVIU VÄDUVA

„NE NYUGTALANKODJÉK A TI SZÍVETEK: HIGGYETEK ISTENBEN, ÉS HIGGYETEK ÉN BENNEM.”
(JN 14:1)

Liviu Väduva, lelkipásztor, Munténiai Egyházterület

1. Ellen G. White, *Jézus élete*, 120. o.
2. Sorin Sändulache, *Consiliere și Psihoterapie Pastorală*, Editura Institutului Teologic Adventist, Cernica 2006, 388. o.
3. https://egwwritings.org/?ref=ro_LMM.10.6&para=2009.122
4. Ellen G. White, *Jézus élete*, 116. o.
5. Erich Fromm idézet. Sorin Sändulache, *Consiliere și Psihoterapie Pastorală*, Editura Institutului Teologic Adventist, Cernica 2006, 47. o.
6. Sorin Sändulache, *Consiliere și Psihoterapie Pastorală*, Editura Institutului Teologic Adventist, Cernica 2006, 47. o.
7. Daniel David, *Tratat de Psihoterapie Cognitive și Comportamentale*, Editura Polirom, Bukarest 2012.
8. Ellen G. White, *A nagy küzdelem*, 545. o.
9. Biblia de Studiu, Asociația Blică Română Casa Bibliei, Bukarest, 2014, 713. o.
10. <https://mybible.ro/vdc/galateni/1>
11. Millard J. Erickson, *Teologie Creștină*, Editura Cartea Creștină, Nagyvárad, 1998, 3. köt., 4. o.
12. Ellen G. White, *Bizonyságtételek a prédikátoroknak*, 389. o.
13. Ellen G. White, *Jézushoz vezető út*, 118. o.

ÉNEKLEK AZ ÚRNAK, MERT FENSÉGES Ő!

Figyembe véve Mózes egykori tanácsát, hogy Izrael gyermekei legyenek hálásak Istennek, és emlékezzenek meg az útról, amelyen az Úr hordozta őket, 2019. június 15-én a nagyváradai „Éden” gyülekezetben ünneplés keretében – népes sereg jelenlétében – dicsőítettük Istent az Ő gondviseléséért, a gyülekezet kórusa fennállásának 70 éves évfordulója alkalmával. Azért tartottuk ezt a megemlékezést, mert méltó az Isten, hogy együtt dicsérjék, áldják és magasztalják Őt mindazok, akik az idők folyamán a nagyváradai énekkarban énekeltek, a gyülekezetet látogatták vagy itt szolgáltak.

Az „Éneklek az Úrnak, mert fenséges Ő!” (2 Mózes 15:1) mottó égisze alatt szerettük volna kifejezni Isten iránti hálánkat, megköszönni szeretetét, irgalmát, kegyelmét, a sok erőt és kitartást, amit a mindenkori énekparti tagoknak és vezetőiknek adott, hogy – ha sokak szemében néha kissé egyedi módon is – 70 éven át dicsérhettük Istent énekeink által, sokak örömeire és bátorítására.

A 70 éves jubileumra 190 jelenlegi és egykori énekparti tagot vártunk. Istennek hála, 105-nek sikerült eljőnie, és együtt tölthettük ezt az áldott szombatot. Sajnáljuk, hogy nem mindenkinek sikerült jelen lennie, vagy hogy esetleg valakiket nem sikerült értesítenünk. Ha még a földön leszünk, öt év múlva mindenkit várunk az újabb megemlékezésre, de jobb lenne minél hamarabb a mennyei kórusban, Jézus vezényletével énekelni a győztes halleluját.

Sokat imádkoztunk, terveztünk és készültünk, hogy ez a találkozó valóban Istent dicsőítő alkalom legyen, és ne csak egy ünnepély a magunk szórakoztatására. Hála Istennek, hogy a visszajelzések szerint sikerült eleget tennünk a kitűzött célnak. Csodálatos volt látni és hallani együtt énekelni több mint nyolcvan embert – régieket és újabbakat –, különösebb próba nélkül,

de egy szívvel, egy lélekkel, és ez minden énekben érződött. A több mint negyven ének és zeneszám alatt 13 énekkarvezető váltotta folyamatosan egymást a szokatlan kánikulában, kétszer 3 órán keresztül. Nem számított az ismeretlen vezetési stílus, a megszokottól eltérő ritmus, a lassítás, a halkítás vagy az ének közben hirtelen be nem tervezett megállások, mert Isten lelke volt jelen, és a mennyei kórusal együtt énekelhettünk, dicsérve Hatalmas Istenünket, mert méltó rá.

Rövid történelmi visszatekintés

A II. világháború éveitől alakult Nagyváradon egy kis adventista csoport, amely a Halász utcában, egy bérelt lakásban tartotta istentiszteleteit. A gyülekezet és az énekkar Gálfi Lajos lelképásztor szolgálati ideje alatt szerveződött 1949-ben. A kórus alapítója és első karvezetője id. Koós Tibor testvér volt.

Az első kórustagok közül megemlítek néhányat: Szabó Sándor és Mária, Takács Mária, Gaál Gabi, Csató Sándor, Gaál Lili... Az évek múlásával, ahogy a gyülekezet, úgy az énekkar is gyarapodott, miközben nemzedékek és vezetők váltották egymást. A 70 év alatt 29 énekkarvezető szolgált a kórust: id. Koós Tibor, Gálfi Bartha Gitta, Tőkés Artúr, Faluvégi Dezső, Csongvay Ilona, Csongvay Lóránt (mindmáig aktív), Csongvay Alfréd, Réti Sándor, Nyúzó Varga Irén, Toró (Réti) Ilona, Réti István, András (Bondár) Ibolya, András János, Szász Mária, Csongvay Norbert, ifj. Verebi László, Magheţ (Gábor) Tünde, Kovács Katalin, Kovács Hajnal, Banga Emese, Banga J. Emil, Réthi Brigitta, Bede Róbert, Bokor Enikő, Bondár Zita, Kóródi Andrea, id. Bede László, Szabó Elvira, Verebi Levente.

A kórus 1970-ig többnyire az Üdv- és Adventi Énekekből-, valamint az Evangéliumi Karénekekből énekel. Idővel a repertoár változott, színesedett, amihez nagy-

A nagyváradai gyülekezet első énekara

A gyülekezet első zenekara

A serdülők énekkara Szász Ernő lelkipásztor idejében

Az énekkar 40. évfordulóján készült fénykép

Az énekkar, fennállásának 70. évfordulóján

ban hozzájárult a Faluvégi Dezső lelkipásztor által 1978-ban, a tiltások idején megjelentetett *Mi Atyánk* c. énekeskönyv, valamint a Marosvásárhelyről kapott partitúrák. Angol, német, francia, szerb és román énekek magyar nyelvre fordításában közreműködtek: *Dr. Karácsonyi László, Papp Sándor, Réti Magda, Bauer Adalfréd, Moldován Titiri, Faluvégi Dezső, Csongvay Alfréd, Csongvay Lóránt, Szász Mária, Bondár Márta, Bondár Zita és mások.*

Több énekszöveget a kórus repertoárjából Csongvay Lóránt írt, akinek Isten kegyelme által a hosszú évtizedek alatt megadatott a lehetőség, hogy kifejlessze az énekkarban azt az egyedi éneklési stílust, amikor dallam és szöveg úgy fér meg egymás mellett, hogy mindegyik érthető

és átélhető, mivel a dallamon keresztül jut el a mondani-való a szívhez.

A 70-es években Bégányi Sándor vezetésével egy kis zenekar szerveződött, majd egy ideig Csongvay Lóránt hegedűiskolába szervezte a fiatalokat.

Sokak emlékezetében még élénken él az az időszak, amikor a 80-as években Szász Mária testvérnő (Mimi néni) irányításával, majd később Kovács Hajnal testvérnő szolgálata alatt szép létszámú serdülő és ifjúsági kórus is működött – a gyülekezet örömeire.

A gyülekezet és a kórus énekszolgálatánál elmaradhatatlan az orgonisták közreműködése. Rájuk is emlékeztünk: *id. Koós Tibor, Szabó Marika, Máté (Csongvay) Éva, Toró Ilonka, Andrásy (Bondár) Ibolya, Csongvay Alfréd, Szász Mária, Bondár Márta, Roman (Papp) Ágnes, Gábor Mária, Rotaru Kiss Enikő, Magheț (Gábor) Tünde, Kovács Hajnal, Réthi Brigitta, Jámbor József, Bondár Zita, Portik Csilla, Kóródi Andrea, Bede Róbert, Szabó Elvira, Verebi Levente, Verebi Szilárd.*

Az idők folyamán a kórus a rendszeres istentiszteleti szolgálatok mellett szerteágazó missziótevékenységeket is folytatott, amiért Isten áldja meg mindazokat, akik örömmel énekeltek Jézus bűnbocsátó szeretetéről és közele visszajöveteléről – úgy az evangelizációkon, mint a kórházakban, börtönökben vagy bárhol másutt. Hálásak vagyunk Istennek, hogy e hosszú idő alatt szinte megszámlálhatatlan kiszálláson vehettünk részt, amikor is más gyülekezetekkel együtt dicsérhettük Istenünket.

Ezúton megemlékezünk 18 prédikátorunkról, akinek a pásztorolása alatt történtek mindezek az elmúlt 70 évben: *Kelemen István, Czédula István, Moldován Vilmos, Gálfi Lajos, Csongvai Domokos, Gyéresi József, Csongvai Károly, Faluvégi Dezső, Fodor János, Papp Sándor, Szász Ernő, Kiss János, Roșca Dumitru, Kovács Árpád, Banga Jánossy Emil, ifj. Nagy Kasza Gyula, valamint a jelenlegi lelkész, ifj. Verebi László és Mutnean Rezső Károly segédlelkész.*

Végezetül, hálaadással emlékezünk az útra, amelyen Isten eddig vezette a nagyváradai „Éden” gyülekezetet és annak immár 70 éve szolgáló kórusát!

Nem tudunk mást mondani, mint köszönetet és azt, hogy mindenért egyedül Istené a hála, az elismerés és a dicsőség! SOLI DEO GLORIA!

Hisszük és érezzük, hogy gyülekezetünket és az énekkar eddigi tevékenységét Isten vezette. Szándékunk, hogy a jövőben még elkötelezettebben helyezzük Isten Lelke vezetése alá az éneklés és más, Istentől kapott csodálatos talentumunkat. „Éneklek az Úrnak, mert fenséges Ő!” ■

Ifj. Verebi László, a nagyváradai „Éden” gyülekezet lelkipásztora

A megemlékező hálaadó program megtekinthető az interneten az „Éden gyülekezet” youtube-oldalán. (www.youtube.com/c/edengyulekezet/live)

**„NEVEDNEK DICSE-
RETET ÉNEKLEK”
IFJ. VEREBI
LÁSZLÓ**

MINT A SÓ RÂMNICU SĂRATON

ATârgul Râmnicului nevű település, melyet 1474-től okiratok is említenek, eredetileg vámtelepülés volt a Román Fejedelemségek és Moldova határán. Râmnicu Sărat 1862 és 1950 között az azonos elnevezésű megye központja volt. Fénykorát a két világháború között élte. Az 1930-as népszámlálás adatai szerint a lakosok többségben román nemzetiségűek voltak, azonban jelentős számú zsidó és magyar kisebbség is élt a városban. Vallási megosztás szerint a lakosok 90%-a ortodox, 6,9%-a zsidó, és hozzávetőleg 1% római-katolikus volt.

Az idős nemzedék szerint a város valamikor a virágok városa volt. A rózsaszín és fehér oleanderek díszítette teraszokon akkoriban művészek vacsoráztak. A két világháború közötti hangulatban, miközben az élet nyugodtan csordogált, felbukkant egy új kihívás. Az akkori korszakhoz méltó, szívhez szóló aranyalkalom. Az üzenet egyáltalán nem volt harcias, még ha egyesek számára a lelki harcra való buzdításként hangzott is. Hasonlított a zsidó valláshoz, de mégis több volt annál. A „jelenvaló igazság”, vagy a „hármasszoros üzenet” megnevezést viselte. Másoknak azonban úgy tűnt, hogy a hírvivők tengerentúli „ügnökök”. Az idő viszont bebizonyította, hogy üzenetük olyan eredettel bír, amely túlmutat a mulandón és a nézeteltéréseken, hiszen megszépítette a várost még azután is, hogy a zsidók elköltöztek e tájakról. Nevezhetjük mindezt „stafétaváltásnak”

is. Üdvösségre hívás volt ez, mely lelki fordulatra szólította fel az embereket. Nem a nosztalgia beszél belőlünk, amikor azt állítjuk, hogy akkoriban az embereket a jó modor uralta és sokat olvastak. Talán mindez az „éjféli kiáltásnak” is köszönhető, valamint az adventisták azon felhívásának, hogy követni kell a Mestert – *Imitatio Christi!* A letűnt korszak '20-as éveiben az első adventista gyülekezet a Principele Ferdinand utca 27. szám alatti házban működött.

„Oameni și altare” című könyvében Toma Bujor lelkipásztor elmeséli, hogy a Manta-testvérek – a cipész Sandu és Vasile, a pék – elsőként hirdették az advent igazságát. Hozzájuk csatlakozott Dragu Cojea asztalos, akit az említett testvérpárral együtt Ștefan Demetrescu testvér kereszttel meg 1918-ban. Szorgos tanulmányozókként ismertették meg a Szentírást Topliceni-i barátjukkal, a földműves Ghițulescu testvérrel, valamint a városban és a környéken dolgozó napszámokkal. Ezek az emberek kemény munkával keresték a kenyerüket, viszont lelkükben magasztos dolgok után vágyódtak. Az 1919–1920-as években a gyülekezetnek 28–30 tagja volt, akik eleinte a városközpont egy volt kereskedelmi helyiségében, egy nagyobb teremben gyűltek össze, majd helyről helyre költöztek. Többek között egy kalapkészítő mester testvérünk házában is gyülekeztek. Abban az időben csak úgy kereszttelkedhetett meg valaki, ha az ortodox parókia, amelyhez tarto-

zott, jóváhagyta a lemondását korábbi vallásáról. Ezt a tanúsítványt azonban csak nagy nehézségek árán lehetett megszerezni, s bár az adventista egyházat az állam is hivatalos felekezatként ismerte el, a kérvényezők számos megaláztatásban részesültek a papok részéről.

A kerület első felszentelt lelkipásztora P. P. Păunescu testvér volt, aki korábban a Romániai Adventista Unió elnökeként is szolgált. 1936 és 1938 között 16 gyülekezetet pásztortolt az akkori Râmnicu Sărat megyében. Egyházunk eme advent pionírját jelentős mértékben támogatta hűséges és odaszentelt életű felesége, Elena, aki több idegen nyelvet is beszélt. A jelenlegi imaház épületét 1953. január 12-én vásárolták meg Ionescu testvértől. Az 1967–1969-es időszakban növekedett a taglétszám, ezért a Kultuszminisztériumtól kapott jóváhagyás alapján jelentős átalakítási munkálatokat végeztek az imaház épületén. A közösségben a következő lelkipásztorok szolgáltak: P. P. Păunescu, Rizea Andrei, Dănilă Ioan, Manea Liviu, Constantinescu Edmond.

Az Eminescu-utcában található gyülekezet viszonylag közel van a polgármesteri hivatalhoz, a korábbi Közigazgatási- és Igazságügyi Palotához. Annak köszönhetően, hogy az idők során a lelkipásztorok és az adventisták jó kapcsolatokot építettek ki, elmondhatjuk, hogy még mindig a két világháború közötti időszak hangulatát éljük. Nem kell csatákat vívnunk, legfeljebb saját gyengeségeinkkel kell megküzdenünk küldetésünk hatékony teljesítése érdekében.

A Râmnicu Sărat-i adventista gyülekezet eléggé heterogén – „egység a különbözőségben”. Igyekszik a „modus vivendi” fenntartására, ami lelki egyensúlyt jelent a „rég mérföldkövek” és a „jelenvaló igazság” új alkalmazása között úgy, hogy közben ne essen csorba a bibliai igazságon, de főleg a „boldog reménység” megélésén ebben a viszonylagosságtól uralt világban. A helybéli gyülekezet egyik vezérelve a mennyei küldetés alapján világgosságnak és sónak lenni a „bizonyosságoknak ily nagy fellege” előtt. Más szóval: *Nomen est omen* („a név maga az ember” [vagy: „nevében a sorsa”]). Azaz: ha adventista vagy Râmnicu Săraton, akkor legalább sóval fűszerezettnek kell lenned! És ha kell, akkor édesnek! „Ti vagytok a földnek savai; ha pedig a só meg ízetlenül, mivel sózák meg? ... Ti vagytok a világ világgossága. Nem rejtethetik el a hegyen épített város” (Mt. 5:13-14).

TÁRSADALMI SZEREPVÁLLALÁS DANIEL NIȚULESCU

„TI VAGY TOK A FÖLDNEK SAVAI; HA PEDIG A SÓ MEGÍZETLENŰL, MIVEL SÓZÁK MEG? NEM JÓ AZUTÁN SEMMIRE, HANEM HOGY KIDOBJÁK ÉS ELTAPOSSÁK AZ EMBEREK. TI VAGY TOK A VILÁG VILÁG OSSÁGA. NEM REJTETHETIK EL A HEGYEN ÉPÍTETT VÁROS.” (MÁTÉ 5:13-14)

A RÂMNICU SĂRAT-I GYÜLEKEZET EGYIK VEZÉRELVE A MENNYEI KÜLDÉTÉS ALAPJÁN VILÁGOSSÁGNAK ÉS SÓNAK LENNI A „BIZONY-SÁGOKNAK ILY NAGY FELLEGE” ELŐTT.

Gyülekezetünk ajtót nyitott a város előljárói előtt, és a kapcsolatok megszilárdultak. A lelki beszélgetések során szóba kerülnek a város mindennapi gondjai, a vallás, a történelem és az egészséges életmód is. Karácsony estéjén adventista kántálók közvetítik a betlehemi jászolban született Kisded áldásait a város előljáróinak. Látna El Shaddai erős kezét a Râmnic-folyó partján elhelyezett összes határköben, a prófétával együtt kijelenthetjük: „Ében-Ézer!”

Abban az örömben volt részünk, hogy a Gyermekváros és a Vakációs Bibliaiskola több kiadását is a polgármester és az alpolgármester nyitotta meg. Gyermekek százai keresték fel a standokat és a klubokat, tanáraik pedig meghívtak, hogy az iskoláikban is szervezzünk hasonló rendezvényeket.

Egy másik határkő volt a 2017. június 3-án megrendezett kereszttség, amelyet a 2017-es misziós év nyilvános evangelizációi eredményeként szerveztünk, és melyben segítségünkre voltak a Generál Konferencia által küldött evangélisták is. A kereszttség alkalmával a lelátókon több száz adventista és városi előljáró volt jelen, amikor 34 különböző korú drága lélek lépett a keresztvízbe. A városi sportcsarnokban életük „mérkőzését” játszották, és az ellenség csapatából beléptek Mihály Fejedelem táborába.

Az eseménnyel egy időben egy újabb „nulladik” pillanatot jelentett a râmnicelú imaház építésének az elkezdése. A helységben élő 20 tagú adventista csoport már régóta imádkozik imaházért. Ebben a helységben hozzávetőleg 800 pünkösdistá hívó él. A megyei csendőrség magas rangú képviselői kijelentették, hogy a rendőröknek már nincs munkájuk a környéken. Mindez a hitnek köszönhető!

A testvériség és a helyi önkormányzat anyagi támogatásával egy európai normáknak megfelelő új adventista imaházat építettek. Az Üdvözítőhöz hasonlóan eltökélt szándékú misszionáriusok egy csoportja prédikálja szombatról szombatra az evangéliumot.

A helybéli gyülekezet valamelyest nemzetközivé is vált a Fülöp-szigeteki Wynda jóvoltából, aki egy itteni adventista fiatalember felesége lett.

Személyes tapasztalataim alapján, ha a gyülekezet társadalom-doktrínai kurzusához bevezetőt kellene tartanom, már a címben így jellemezném a közösséget: „Prédikáció a Hegyen”.

Nem közeledhetek a zárshóhoz anélkül, hogy ne említeném meg a Teodor Huțanu lelkipásztor által tartott, „A jövő, amelyre számíthatok” elnevezésű evangelizációs sorozatot, amelyet követően – gyermeknapkor, gyermekszívvel – öt felnőtt és egy ifjú lány kereszttelkedett meg.

Az egyház akkor fejlődik annak dicsőségére, aki „a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el”, ha erkölcsös vezetőkkel és egészséges vezetéssel rendelkezik. Az üzenet csak úgy jut túl a szöszék büvkörén, ha az igazi vezetők képesek gyakorlatba ültetni a bibliai üzenetet. Az idősek csapata tartja az egyenes irányt, és várja, hogy fiatalok vegyék át a helyüket.

Tökéletesíthető és küzdő gyülekezetet találtam itt, amelynek az Úr az Istene, s amely egy napon majd győzedelmeskedni fog.

Egy év múlva ez a gyülekezet betölti a 100. életévét. Most, amikor közeledünk a centenáriumi évhez, azt kívánom, hogy a gyülekezet legyen só, győzelmet győzelemre vívjon most, de a szorongatás idején is. Élünk, győzzünk és találkozunk Jézussal! ■

Daniel Nițulescu, a Râmnicu Sărat-i gyülekezet lelkipásztora

MIT JELENT ISTEN HARAGJA?

Vajon Istennek vannak érzelmi kitörései, önkényes dührohamai az emberekkel szemben? Miként fejezi ki Isten a haragját az emberek irányában? Természeti katasztrófák, szörnyű betegségek vagy villámlások által?

A római levél első fejezeteiben Pál leírja az emberiség állapotát. Párhuzamosan mutatja be Isten haragjának megnyilvánulását (1:18) és Isten igazságának kinyilatkoztatását (1:17) mint isteni cselekvést kiegészítő tényezőket. Tömören fogalmazva, bűnös állapotában minden ember ítélet, vagyis **Isten haragja alatt áll**. Ez az **Ő természetes válasza** a bűnre, ami érzésként van bemutatva, **pozitív felháborodásként, bánkódásként** az igazságtalan helyzet miatt (Mk 3:5; Lk 21:23; Ef 2:3, stb.).

„Mert nyilván van az Istennek haragja” (Róm 1:18). A jelen idő arra utal, hogy Isten MOST nyilvánítja ki haragját, s teszi ezt még az evangélium hirdetése révén is. Ezek után pedig (21-23. v.) az apostol bejelenti az Isten elutasításának fokozatait, a fejezet végén pedig (24-32. v.) részletesen kitér az elutasítás következményeire – a minden képzeletet felülmúló erkölcsi romlásra.

Isten haragját váltja ki továbbá a **fájdalom, a boldogtalanság és a szerencsétlenség** is, amit a bűn eredményez. A jó és igaz ember reakciója a gonosszággal szemben egy aktív reakció, olykor még agresszív is; de ne feledjük: Isten a legjobb embernél is jobb!

Isten haragja nem olyan, mint a szeszélyes embereké: nem kiszámíthatatlan, nem előreláthatatlan. Isten haragja **várható, ellenőrizhető és kiszámítható**. Előre kijelentett isteni következménye annak, hogy az ember a bűn mellett döntött.

Isten haragja egyaránt **aktív és passzív**: Róm 1:26, 28 – **hagyja, hogy a bűnös megtapasztalja bűne következményeit – a megnyilvánuló isteni haragnak ez az egyik legrombolóbb formája**. Láthatjuk Ádám és Éva esetében is, hogy a bűn passzív hatásokat eredményezett: féltek, szégyellték magukat, fáztak, stb., de Isten **személyesen üzte ki őket** a kertből (1Móz 3:24).

Isten haragja az **Ő szeretetének folytatása, kiégyesítése**. Ha Istennek nem lenne haragja, nem lenne szentsége és szeretete sem, és akkor közömbös maradna az általa teremtett világ iránt.

Ki állhat meg?

A mindenható Isten haragja előtt senki és semmi sem állhat meg. A Biblia azonban biztosít, hogy a kereszten Krisztus elszenvetde Isten bűn ellen irányuló haragját, és ennek eredményeképpen aki Őbenne hisz, megmenekül Isten haragjától (Róm 5:9; Jn 3:36). Jézus megszabadít az eljövendő, végső haragtól. Jézus engesztelést szerzett nekünk.

Krisztus áldozatának nem az a rendeltetése, hogy lecsendesítse Isten haragját. Ellenben Isten a krisztusi áldozat révén mutatja be szeretetét és igazságát. Isten engesztelést kínált fel, mert szeret. Nem a kereszt eredményezte a kegyelmet, hanem a kegyelem eredményezte a keresztet és az engesztelést – 1Jn 4:10; Jn 3:16.

Következtetés

Míg az evangélium egyik oldala kinyilatkoztatja, hogy Isten szeretne üdvösséget adni a bűnösnek, és meghívja, hogy fogadja el a Krisztusba vetett hit által az Ő megváltási tervét (Róm 1:17), a másik oldal kinyilatkoztatja Isten haragját, vagyis a bűn elítélését mindazok életében, akik elutasítják az Ő tervét. Ha az evangéliumot elfogadó ember Isten kegyelme alatt áll (3:21-23), azok, akik nincsenek a kegyelem alatt, Isten haragja alá sorakoznak fel. Mondhatjuk, hogy a „harag” azt fejezi ki, amit az emberiség megérdemel, miközben a „kegyelem” azt, amit ezzel szemben Isten tesz. Az evangélium minden esetben a haragtól való szabadulást mutatja be. ■

**A BŰN
ELÍTÉLÉSE
GABRIEL
IŠVAN**

„MERT NYILVÁN VAN
AZ ISTENNEK HARAGJA
MENNYBŐL, AZ EMBE-
REKNEK MINDEN
HITETLENSÉGE ÉS
HAMISSÁGA ELLEN,
KIK AZ IGAZSÁGOT
HAMISSÁGGAL FEL-
TARTÓZTATJÁK.”
(RÓM 1:18)

Gabriel Işvan, a Munténiai Egyházterület titkára

JAMES WHITE (2)

Az alábbiakban áttekintjük James White életének néhány fontos részletét, amely által az olvasót bátorítjuk, hogy imádságos lelkületben néhány fontos tanulságot vonjon le. A kulcsszavak és a mellékelt igeszakaszok megértése átfogóbb rálátást nyújt a James White „Life Incidents” című önéletrajzi leírásából, valamint a Gerald Wheeler által írt James White-monográfiából tallózott idézetekre.

William Miller 1842 szeptemberében elhangzott prédikációja mélységesen meghatotta James White-ot, magával ragadta a szónok **bölcsessége, jósága és alázata**. „Amit leginkább kell az embernek kívánni, az az irgalmasság” (Péld 19:22).

James White két testvére nem volt adventista: az egyik baptista, a másik pedig metodista lelkészként szolgált. „Mert az ő atyjafiai sem hívének benne” (Jn 7:5). „Nem följebbvaló a tanítvány a tanítónál, sem a szolgálta az ő uránál” (Mt 10:24).

Az 1850-es években a White házaspár a következő prédikálási módszert alkalmazta: „Én a **hitalapelvekről** beszéltem, utána Ellen hosszal felhívást intézett a hallgatókhoz, melylyel megpróbált legmélyebb **érzelmeikre** hatni. Bemutattam a bizonyítékokat és elvettem az igazság magvát, amit aztán ő megöntözött, és Isten valóban megadta a növekedést.” „Adom az én törvényemet az ő szívükbe, és az ő elméjükbe írom be azokat” (Zsid 10:16).

A 34 éves James White napi 14–18 órát dolgozott. Ekkor írta meg személyes fogadalmát, amelyben bevallotta, hogy a **túlfeszített munkával** tönkretette az egészségét, ezért hét pontban megfogalmazta célkitűzéseit, többek között azt, hogy Ellennel együtt több időt fordítanak gyermekeik nevelésére. „Ímhol vagyok én és a fiak, kiket adott nékem az Úr jelekül és csodákul Izráelben” (Ésa 8:18).

Ellennek a túlzásba vitt munkával kapcsolatos **üzenetét figyelmen kívül hagyva**, James-t 44 éves korában érte az első agyvérzés. Életét végigkísérte ez a betegség, legalább öt ízben kapott szélütést. Ennek ellenére azonban öt évvel később, 1870-ben pontosan úgy hajszolta a Review

and Herald kiadóhivatal alkalmazottait, ahogyan önmagát is. A nyomdászokkal együtt heti 70 órát dolgozott, némelykor **hetente hét napot** (szombat este naplementétől késő éjszakáig). „Ő pedig monda nekik: Jertek el csupán ti magatok valamely pusztára helyre, és pihenjete meg egy kevéssé.

Mert sokan valának a járókelők, és még évésre sem volt alkalmas idejük” (Mk 6:31).

A kimerültség és az ismétlődő agyvérzések egyre **kiszolgáltatottabbá** tették az ingerlékenységgel, depresszióval, szorongással szemben, egyre bizalmatlanabb lett az emberek iránt, és képtelen volt a feladatok átruházására. Mindez károsan érintette egészségét, párkapcsolatát, viszonyát a gyermekeivel és az egyháztaggokkal, ami végül 60 évesen a halálát okozta. 35 évig tartó házasság után Ellen 34 évre özvegyiségre kényszerült. „Mert mindnyájan sokképpen vétkezünk” (Jak 3:2).

Élete vége felé James White levelet ír William fiához és Ellenhez: „**Bárcsak jobb ember lettem volna.**” Egy interjúban, amelyet Williamnak és titkárnak, C. C. Crislernek adott, Ellen a következő emlékezetes kijelentést tette: „Még mindig állítom, hogy James volt a legjobb ember, aki valaha a földön élt.” Az Úr szolgálólánya már 18 éve élt özvegyiségben, amikor egy gyászoló testvérnőnek így írt saját tapasztalatáról: „James már Krisztusban pihen. Mégis annyira hiányzik! Szeretném újra hallani, amint imái a saját imáimmal összefonódva felhangzanak világosságért, vezetésért és bölcsességért a tervezésben, hogy eleget tehessek feladatomban!”

Férje temetésén Ellen a következőket mondta: „Abban a pillanatban, amikor a férjem teljes nyugalomban, zokszó nélkül és gyötrelmekről mentesen megpihent, úgy éreztem, hogy önzés lenne részemről szeretettel magamhoz ölelni és itt tartani. Úgy festett, mint egy harcos, aki csak lepihent. Várom a feltámadás reggelét, amikor helyreállnak majd a megszakadt családi kapcsolatok, amikor megláthatjuk a Királyt teljes szépségében, és a fehér trón körül együtt ünnepelehetjük a győzelmet.” ■

Cristian Trenchea, lelképásztor, Moldvai Egyházterület

**A LEGJOBB
EMBER
CRISTIAN
TRENCHEA**

EGY INTERJÚBAN, AMELYET WILLIAMNAK ÉS TITKÁRÁNAK, C. C. CRISLERNEK ADOTT, ELLEN A KÖVETKEZŐ EMLÉKEZETES KIJELENTÉST TETTE: „MÉG MINDIG ÁLLÍTOM, HOGY JAMES VOLT A LEGJOBB EMBER, AKI VALAHA A FÖLDÖN ÉLT.”

A BŰN ÉS A BŰNÖS TERMÉSZET

Bevezető

Az előző cikkben megpróbáltam összehasonlítani a „bűn testének hasonlatosságát” kifejezés (Róma 8:3) új értelmezését az adventista történeti értelmezéssel. A cikk végén kijelentettem, hogy egyelőre egyetlen magyarázat sem teljes, mivel újabb és újabb kifogásokat vet fel. Különleges módon felkavaró a kérdés: Hogyan lehetett Krisztus „folt nélküli” áldozat „bűnös” természetben? A kérdés megválaszolásához meg kell határoznunk a bűn fogalmát.

Mi a bűn?

Leegyszerűsítve a dolgokat: egyesek az emberi természet örökletes gonoszságaként határozzák meg, Pál apostol metaforikus, vitázó kijelentéseire építve. Ily módon beigazolódnak, hogy mindazok, akik ebben a világban születtek, genetikailag, lényegüket tekintve bűnösök (egyetlenegy kivétellel; lásd: Zsoltárok 51:5). Ezért mondják, hogy „nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is” (Róma 3:10–12).

Ha viszont közelebbről megvizsgáljuk a fenti szövegeket, látni fogjuk, hogy közvetítenek valamit. Igaz, hogy a bűn Ádámmal együtt lépett be a világunkba, de az apostol nem genetikáról beszél, hanem kijelenti, hogy „miképpen egy ember által jött be a világra a bűn és a bűn által a halál, és akképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenek vétkeztek” (Róma 5:12). A szöveg eképpen is fordítható: „akiben (Ádámban, vagy aki miatt) mindannyian vétkeztek”, vagy: „aminek az eredménye az, hogy mindannyian vétkeztek”, „a halál minden emberre rászállt, ami bizonyítja, hogy mindenki vétkezett.”

Függetlenül a teológusok nyelvészeti preferenciáitól, a bibliafordítók az oksági jelentést alkalmazzák: „*mivelhogy* mindenek vétkeztek.” Következésképpen a bűnt és vele együtt a halált mindenki megörökölte, de nem genetikai csapásként, *hanem mert* mindenki vétkezett. Igaz, hogy a jelenségnek van egy genetikai összetevője is, de valóban örököljük mi a bűnt és a vétket? Vagy csupán a természet erkölcsi gyengeségét örököljük, mely sebezhetővé tesz a kísértések előtt, és szüntelenül a bűn felé taszít?

Az adventista teológusok általában elvetik azt a feltételezést, hogy az emberiség genetikailag osztozik Ádám bűnében. De hogyan fogadhatjuk el azt, hogy ugyan örököljük Ádám „bűnét”, a vétkét viszont nem? Létezik-e bűn vétek nélkül? Az valójában nem bűn. Az emberi természetet nem azért nevezzük „bűnös”-nek, mert az maga lenne a bűn, Isten gyűlöletének és haragjának tárgya, hanem mert az Ádám bűne és összes leszármazott-

jának bűne miatt megromlott, és mivel gyenge és Isten Lelke sem tartja ellenőrzése alatt, hihetetlenül sebezhető a kísértések előtt.

„A kísértés még nem bűn. Jézus szent és szeplőtlen volt, mégis mindenben megkísértetett hozzánk hasonlóan (Zsidó 4:15), még hozzá olyan erővel és mértékben, amirehhez hasonlót embernek sohasem kell kiállnia. Jézus ellenállt a kísértéseknek, és ezzel ragyogó példát hagyott ránk, hogy a nyomdokain járjunk.” (Ellen G. White, *Bizonyítéktelepek*, 5/425. o.).

Az eszményi ember – Isten temploma

Az emberi természetet Isten alkotta, hogy a Szentlélek ellenőrzése alatt legyen. Isten erkölcsi képe az emberben nem egy tökéletesnek teremtett automatizmus, hanem – túl a teremtés tökélyén, túl azon, hogy az alacsonyabb rendű természet (beleértve az ösztönöket, reflexeket, érzelmi megnyilvánulásokat, stb.) arra hivatott, hogy a felsőbb rendű természetnek engedelmességen (beleértve az értelmet, lelkiismeretet, akaratot, stb) – az ember arra teremtett, hogy a Szentlélek temploma legyen (1Korinthus 6:19). Így az ember felsőrendű természete mindaddig nem bukott volna el, míg közvetlenül aláveti magát a Lélek tekintélyének. A Léleknek a tökéletesnek alkotott emberben kellett volna lakoznia, hogy megőrizze az ember büntelenségét, és az ember tovább növekedhessen a lelki tökéletességben:

„Örök időktől fogva az volt Isten célja, hogy a ragyogó, szent szeráftól az emberig minden teremtett lény templom legyen, amelyben a Teremtő lakozik. A bűn miatt az ember megszűnt Isten temploma lenni. A bűnnel szennyezett, világosságtól elfordult szív már nem tükrözte az isteni dicsőséget. Isten Fiának testet öltésével azonban megvalósult a menny terve. Isten az emberben lakozik, és megmentő kegyelme által az emberi szív újra templomává lesz” (Ellen. G. White, *Jézus élete*, 161. o.).

A LÉLEK TEMPLOMA FLORIN LAIU

JÉZUS SZENT ÉS
SZEPLŐTLEN VOLT,
MÉGIS MINDENBEN
MEGKÍSÉRTETETT
HOZZÁNK HASON-
LÓAN (ZSIDÓ 4:15),
MÉGHOZZÁ OLYAN
ERŐVEL ÉS MÉR-
TÉKBEN, AMI-
HEZ HASONLÓT
EMBERNEK
SOHASEM KELL
KIÁLLNIA. JÉZUS
ELLENÁLLT
A KÍSÉRTÉSEK-
NEK, ÉS EZZEL
RAGYOGÓ PÉLDÁT
HAGYOTT RÁNK,
HOGY A NYOM-
DOKAIN JÁRJUNK.

Az ilyen ihletett kijelentések megmagyarázzák számunkra, hogy az angyalok – és a még el nem bukott Ádám – ártatlansága nem önmagában a teremtett természet tökéletessége volt, hanem az Istentől való szüntelen függés eredménye. A Szentlélek szerepe nemcsak az volt, hogy később eljőjön és helyrehozza a bűn okozta szerencsétlenséget, hogy ezután az újfent tökéletes ember önmagától működjön, megszentelt akarata folytán. A Szentlélek szerepe állandóan az emberben lakozni, ellenőrzése alatt tartani a lelkét, ahogy a biológiai életét is (lásd Galata 5:25).

Belial evangéliuma

A leggyakrabban úgy vétkezünk, hogy nem tudjuk, mit teszünk, nem vagyunk tudatában cselekedetünk vagy tétlenségünk súlyosságának, ami annak köszönhető, hogy engedünk elbukott természetünk kísértésének, ahelyett hogy a Szentlélek ösztönzésére hallgatnánk.

„Most azért már nem én cselekszem azt, hanem a bennem lakozó bűn. Mert tudom, hogy nem lakik énbennem, azaz a testemben jó; mert az akarás megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom. Mert nem a jót cselekszem, amelyet akarok, hanem a gonoszt cselekszem, amelyet nem akarok. Ha pedig én azt cselekszem, amit nem akarok, nem én művelem már azt, hanem a bennem lakozó bűn. Megtalálom azért magamban, ki a jót akarom cselekedni, ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem. Mert gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint, de látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban. Ó, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből? Hát lát adok Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által! Azért jöllehet én az elmémmel az Isten törvényének, de testemmel a bűn törvényének szolgálók” (Róma 7:17–25).

Úgy tűnik, komoly kifogás áll rendelkezésünkre. Nem hiába Róma 7. fejezete a bűnös kifogások népszerű kereszténységének az alapja. Éva is kifogással hozakodott elő („a kígyó ámitott el engem, úgy evém”, 1Mózes 3), Ádám is („az asszony... ada nékem arról a fáról”). De még „a legnagyobb kísértés sem mentség a bűnre. Nem számít, milyen erős nyomás nehezedik rád, a bűn a te saját cselekedeted. A baj székhelye a meg nem újult szív” (Ellen G. White, *Boldog otthon*, 331).

A „képtelenség-szentségben-élni” teológia Belial evangéliuma. Ő nyilatkozta ki Jób barátainak egy látomás által (Jób 4:12–16):

Elifáz: „Vajon a halandó igaz-é Istennél: az ő Teremtője előtt tiszta-é az ember? Íme az ő szolgáltaiban sem bízhat és az ő angyalaiban is talál hibát...

„Micsoda a halandó, hogy tiszta lehetne, és hogy igaz volna, aki asszonytól születik? Íme, még az ő szentjeiben sem bízok, az egek sem tiszták az ő szemében: Mennyivel kevésbé az utálatos és a megromlott ember, aki úgy nyeli a hamisságot, mint a vizet?” (Jób 4:17–21; 15:14–16)

Bildád: „Hogy lehetne igaz a halandó Isten előtt, hogyan lehetne tiszta, aki asszonytól született? Nézd a holdat, az sem ragyogó, még a csillagok sem tiszták az ő szemei előtt. Mennyivel kevésbé a halandó, aki féreg, és az embernek fia, aki hernyó” (Jób 25:4–6).

A pusztaság e látókai, akik biztosak voltak abban, hogy az ember nem lehet tökéletes Allah előtt, ellentmondtak Istennek (Jób 1:8; 2:3) és a könnyű ihletett írójának (Jób 1:1), mivel azt állították Jób-ról, hogy *tamm* (azaz tökéletes, kifogástalan, feltétel nélküli). Természetesen a tökéletesek is tévedhetnek, és megundorodhatnak saját maguktól; mindig van mit tanulnunk (Jób 42:5–6). Az igaz Zakariásnak is szüksége volt helyreigazításra, hit(etlenség)e korrigálására (Lukács 1:6; 18–20). De maga a tény, hogy Isten dicsekedett ilyen emberekkel, azt bizonyítja, hogy nem lehetetlen tetszeni Istennek. Mindez Isten kegyelmének és a Szentlélek erejének köszönhető. Bűnösökként azonban mi inkább a megbocsátás és megigazítás kegyelmét kérjük, és csak ritkán az erkölcsi erőt biztosító és a bűn legyőzését lehetővé tevő kegyelmet.

A Biblia egyes olvasói számára Pál retorikája Róma 7. fejezetében a keresztény élet normalitásának leírása lehetne. Az apostol azonban egyértelműen köszönetet mond Istennek, hogy Krisztusban van megoldás, és hogy az élet Lelkének törvénye megszabadította őt a bűntől és a haláltól (Róma 7:25a; 8:1–9).

Róma 3:10 („amint meg van írva, hogy nincsen csak egy igaz is”) arra készít egyeseket, hogy kijelentsék: minden embernek bűnösnek kell lennie Isten előtt, és a büntelenség utáni vágyódás eretnokség (perfekcionizmus) vagy paranoia. De ha figyelmesebben megvizsgáljuk a szöveget, láthatjuk, hogy az apostol Zsoltárok 14:1–3 és 53:1–4 verseit idézi, ahol azt olvassuk, hogy csak

a „balgatagok”, azaz „az emberek fiai” jellemezhetőek ekképpen, nem pedig az „Isten fiai”. És ezek a balgatagok is nem bűnös természetük folytán vannak ekképpen bemutatva, hanem azért, mert „megromlottak”, „elhajlottak”, „és nincsen aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is” (4. vers).

Ez azt jelenti, hogy a zsolnári író nem sorolta be Izraelt „az emberek fiai” és a „balgatagok” közé. Pál azonban – birtokában lévén a bizonyítéknak, hogy Izrael is megromlott – paradox módon idézi ezt a zsolnárt, hogy a zsidókat is belefoglalja (Róma 3:9). Pál citátuma azonban nem a *hamartológiával* (a bűn teológiájával) és a bűn genetikájával foglalkozik, hanem azzal, hogy mennyire mélyre sülyedhet az ember, ha letér Isten útjáról.

Időnként Ézsaiás 64:5–6 verseinek parafrázisa is feltűnik: „Mi mindnyájan olyanok voltunk, mint a tisztátalan, és mint megfertőztetett ruha minden mi igazságaink, és elhervadánk, mint a fálomb mindnyájan, és álnokságaink, mint a szél, hordának el bennünket! S nem volt, aki segítségül hívta volna nevedet, aki felszerkenne és beléd fogóznék, mert orcádat elrejtéd tőlünk, és álnokságainkban minket megolvasztál.” Viszont függetlenül attól, hogy hogyan prédikálják ezt a szöveget már régóta, nem az örökölt emberi természet bűnös állapotát írja le, hanem Izrael hitehagyását Ézsaiás korában („mindnyájan *olyanok voltunk, mint a tisztátalan*”). A 4. vers elején a próféta rámutat, hogy az általános hitehagyás állapota ellenére „Isten elébe megy annak, aki örvend és igazságot cselekszik”. Az igazak jó cselekedetei nem „megfertőztetett”, hanem menegzői ruhák (lásd: Jelenések 19:8). Ézsaiás a bűnöket kiegyenlítő (kompenzáló) „dicséretre méltó” cselekedeteket minősíti megfertőztetetteknek (Ézsaiás 1:11–16; 66:3)¹.

Bűnösök vagyunk, vagy csak vétkezünk?

Végezetül feltehetjük a jogos kérdést: Bűnösök vagyunk, mivel vétkezünk, vagy vétkezünk, mivel bűnösök vagyunk? Nyilvánvaló, hogy bűnösök vagyunk, hiszen vétkezünk, és bármilyen teológiai magyarázattal hozakodnánk elő, nincsen semmilyen mentségünk. A bűn Isten akaratának áthágása. Az is igaz, hogy azért vétkezünk, mert bűnösök vagyunk. Ez a bűnösség azonban inkább személyes bukásunknak, az Istennel való kapcsolatunk hiányának és a testi – a kísértést és a kívánságot megkülönböztetni képtelen – gondolkodásnak az eredménye. A bűn nem csak egy téves külső cselekvés. A bűnnek lényegi, mélyreható, belső gyökerei vannak: a gondolat vagy a vágy azt cselekedni, amire a kísértés csábít, vala-

mint Istennel és felebarátainkkal szemben tanúsított magatartásunk, mielőtt az nyilvánvalóvá válna. A Tízparancsolat elítéli a szeretet hiányát (2Mózes 20:6) és a gonosz kívánságokat (20:18), amelyek a belső magatartás bűnei.

De ne feledjük: az egyszerű kísértés nem bűn, akkor sem, ha emberi természetünk ösztönzéseként jelentkezik. Feltétlenül szükséges volt, hogy Jézus, születése révén, egy másfajta testet öltson magára, mint amely örökletes módon Ábrahámra, Júdára, Támárra, Ráhábra, Ruthra, Dávidra, Bet-sabéra és Máriára vezethető vissza? Beszennyezte győzelmét és szentségét az elbukott emberi természet viselése? Vagy inkább emiatt mélyebb, bátorítóbb az Ő győzelme, és ragyoghat még erősebben jellemének szentsége? Van-e ereje az emberben lakozó Szentléleknek, hogy „megőrizze a bűntől, és az Ő dicsősége elé állíthassa feddhetlenségben nagy örömmel” (Júdás 1:24; Jelenések 14:5)?

Amikor Jézus megáldotta a gyermekeket, és biztosította őket, hogy „az övék a mennyek országa” (Máté 19:14), közvetlenül rámutatott arra, hogy az ember vétke nem az a balszerencse, hogy „bűnösnek” született, hanem hogy helytelenül gyakorolja a hitét és az akaratát. Nem kell megszabadulnunk a természetünkől, hanem vissza kell térnünk a gyermeki hithez, amely érzékeny a Lélek hangjára. ■

Florin Lăiu, bibliatanár, cernicai Adventus Egyetem

1. A kifejezés, amely által Ézsaiás ezeket az emberi, kiegyenlítő (kompenzáló) cselekedeteket megnevezi: *béghed 'iddim* (jelentése: havivérzés útján beszennyezett ruha)

A TÍZPARANCSOLAT ELÍTÉLI A SZERETET HIÁNYÁT (2MÓZES 20:6) ÉS A GONOSZ KÍVÁNSÁGOKAT (20:18), AMELYEK A BELSŐ MAGATARTÁS BŰNEI.

KÜZDELEM A GENETIKÁVAL

A GENETIKÁVAL VÍVOTT KÜZDELEM ELEVE ELVESZTETT CSATA?

29 éves afroamerikai nő vagyok. Magas vérnyomással és prediabetésszel küzdök. Egészségi gondjaimat felmenőimtől örököltem, és el vagyok keseredve, mert bármit is tennék, egészségi állapotomat vég-eredményben a gének határozzák meg. Igaz-e ez az állítás, vagy mégis van remény számomra?

Valóban elkésérítő, hogy magas vérnyomással és kezdeti diabéttessel kell szembesülnie, főleg, ha figyelembe vesszük, hogy ön még fiatal. Azt mondják, hogy a barátokat megválaszthatjuk, a szülőket viszont nem, ami azt jelenti, hogy nincs beleszólásunk a genetikai állományunkba. De van egy jó hírünk, ugyanis egy másik közmondás szerint: „A gének töltik csőre a fegyvert, a ravaszt azonban az életmód húzza meg!”

Az Adventist Word egyik testvér-folyóirata, az Adventist Review hasábjain megjelent egyik cikkben (www.adventisreview.org/1808-67) foglalkoztam az epigenetika, a genetika és a DNS közötti kapcsolat témájával. Az életmód ténylegesen befolyásolhatja a génállományunkban aktivizálódott hibákat és azoknak az esetleges hatásait.

Habár a bizonyos betegségekre való hajlamoság öröklődhet, az életmódváltás jelentős mértékben javíthatja az élet minőségét és hosszát.

Egyes kockázati tényezők, beleértve a családi kórelőzményeket, hosszú távon magas vérnyomáshoz is vezethetnek. A jó hír azonban az, hogy a magas vérnyomás kockázata csökkenthető, és némely esetben, például életmódváltással, akár ki is zárható. A megváltoztatható rizikófaktorok közé tartozik az elhízás (aminek gyakran már gyermekkorban lefektetik az alapjait), az egészségtelen táplálkozás, a túlzott sóbevitel, a helytelen káliumfogyasztás (káliumot általában gyümölcsökben és zöldségekben találunk), a mozgáshiány, valamint az alkoholfogyasztás.

Akár egyetlen kockázati tényező „kezelése” is már jelentős változásokat idézhet elő a vérnyomás terén, ám a legjobb eredmények akkor érhetőek el, ha az összes rizikófaktorra odafigyelünk, mivel ilyen esetben a jótékony hatások felhalmozódnak. Mindezek mellett a legnagyobb kihívást

az jelenti, hogy a magas vérnyomással diagnosztizált felnőttek közül csupán kevesen változtatnak az életmódjukon. Nehéz a kitartás, ha változásról van szó. Motivációra van szükségünk. És mi a legjobb motiváció? Az, hogy drága áron lettünk megváltva!

Habár az örökletesség a többi kockázati tényezővel együtt magas vérnyomáshoz vezethet, a tudomány határozottan állítja, hogy a gyökeres életmódváltás nemzetiségtől, nemtől vagy korcsoporttól függetlenül jelentős javulást idézhet elő.¹

Azt kérdezte, hogy van-e remény ön számára? Igen, van. Amint eldönti, hogy változtat az életmódján, keressen egy társat, aki támogatja és figyelemmel követi erőfeszítéseit, de egy az egészséges életmóddal foglalkozó orvosra is szüksége lesz. Kezdje el mielőbb a szükséges változtatások bevezetését. Nagyon sokat segíthet tehát egy támogató személy, ugyanakkor arra is bátorítjuk önt, hogy életét és döntéseit helyezze Isten kezébe. Rendelkezésünkre állnak az Ő ígéretei, így hát bátorítjuk: próbáljon meg változtatni az életmódján! Pál apostol mondotta: „Mindenne van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít” (Fil 4:13). És szintén az apostol kínálja fel Isten bátorítását is számunkra: „Elég néked az én kegyelmem; mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el” (2Kor 12:9). ■

1. *American Medical Association Journal*, 320, no. 13 (2018): 1338-1348.

Peter N. Landless, kardiológus szakorvos, a Generál Konferencia Egészségügyi Osztályának igazgatója

Zeno L. Charles-Marcel, belgyógyász szakorvos, a Generál Konferencia Egészségügyi Osztályának igazgatója

„MINDENRE VAN ERŐM A KRISZTUSBAN, AKI ENGEM MEGERŐSÍT” (FIL 4:13).

AZ ÚR IGÉJÉBŐL

Keress ki a megfelelő szavakat az oldal jobb oldalán található ábrák alapján, és egészítsd ki a hiányos mondatokat.

1. „Boldogok, akiknek _ _ _ _ _ tiszta: mert ők az Istent meglátják.” (Mt 5:8)
2. „És beméne Mózes a _ _ _ _ _ közepébe, és felméne a hegyre, és negyven nap és negyven éjjel vala Mózes a hegyen.” (2Móz 24:18)
3. „És egy szegény özvegyasszony is odajövé, két _ _ _ _ _ azaz egy negyed pénzt vete bele.” (Mk 12:42)
4. „És mikor megparancsolá a sokaságnak, hogy üljenek le a földre, vevé az öt kenyeret és két _ _ _ _ _ , és szeméit az égre emelvén, hálákat ada; és megszegvén a kenyeret, adá a tanítványoknak, a tanítványok pedig a sokaságnak.” (Mt 14:19)
5. „Kezdetben teremté Isten az eget és a _ _ _ _ _ .” (1Móz 1:1)
6. „De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a _ _ _ _ _ , futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el!” (Ésa 40:31)
7. „És megjöve ő hozzá a galamb estennen, és ímé leszakasztott _ _ _ _ _ vala annak szájában. És megtudá Noé, hogy elapadt a víz a földről.” (1Móz 8:11)
8. „Én vagyok a jó pásztor; és ismerem az _ _ _ _ _ , és engem is ismernek az enyéim” (Jn 10:14).
9. „Szívembe rejtettem a te _ _ _ _ _ , hogy ne vétkezem ellened.” (Zsolt 119:11)
10. „Ímé az _ _ _ _ _ előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szótát és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő én velem.” (Jel 3:20)
11. „Az én _ _ _ _ _ helyeztetem a felhőkbe, s ez lesz jele a szövetségnek közöttem és a föld között.” (1Móz 9:13)

**A NYÁJ
BÁRÁNYKAI
ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztá-
lyának aligazgatója

Megoldás: 1 – szívük; 2 – felhő; 3 – fillet; 4 – halat; 5 – földet; 6 – saskesélyűk; 7 – olajfallevél; 8 – enyéimét; 9 – beszédedet; 10 – ajtó; 11 – ívemet.

Kompánionok Országos Tábora

UGRADE

the story

Méhkert,
2019. július 23-28.

Feliratkozások ideje:

május 15. - június 23. (20%-os kedvezménnyel), június 24. - július 1. (teljes ár)

0740116235 - Robert Demeter (Bánáti Egyházterület)

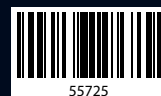
0747632408 - Eduart Tilihoi (Moldvai Egyházterület)

0751066766 - Augustin Vasilescu (Munténiai Egyházterület)

0742106805 - Beniamin Chircan (Olténiai Egyházterület)

0749769492 - Ionut Pop Coman (Észak-Erdélyi Egyházterület)

0747774221 - Alin Cătinean (Dél-Erdélyi Egyházterület)

55725